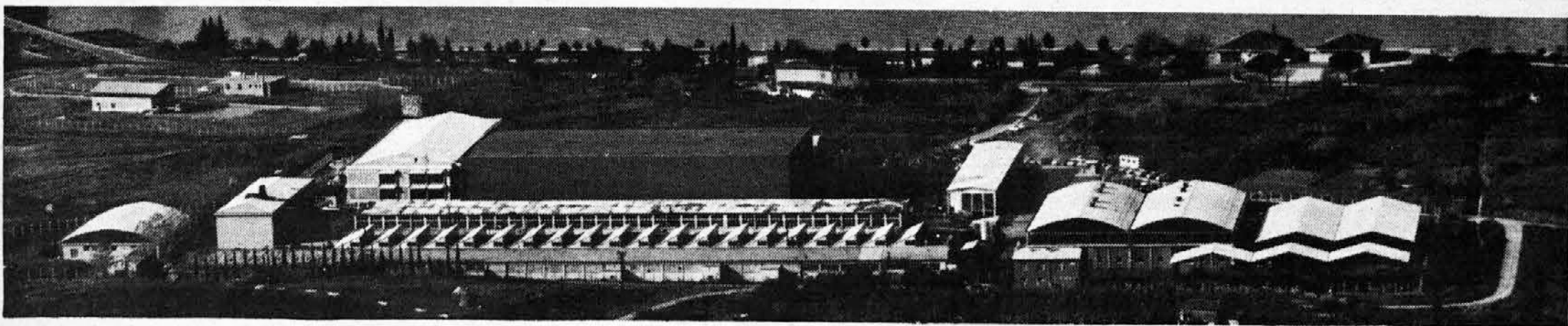

Sklepi delavskih svetov o imenovanju poslovnih organov v TOZD in DO za naslednje mandatno obdobje

I. TOZD Vijakarna Izola

Ker je potekel mandat individualnega poslovnega organa tov. Mekiš Romanu, je bil izveden razpis za novo imenovanje.

Dne 27. 6. 1978 je delavski svet TOZD Vijakarna obravnaval predlog komisije za razpis in imenovanje individualnega poslovnega organa. Iz predloga je bilo razvidno, da se je na razpis prijavil le en kandidat, in sicer tov. Mekiš Roman. Razpisna komisija je ugotovila in podala pozitivno mnenje, da tov. Mekiš Roman izpolnjuje vse pogoje za dela, oziroma naloge individualnega poslovnega organa TOZD Vijakarne in predlagala, da se sprejme sklep, da se tov. Mekiš Romana sprejme na delovno mesto za opravljanje del, oziroma nalog individualnega poslovnega organa TOZD Vijakarne.

Po razpravi je delavski svet sprejel naslednji

27. sklep:

Delavski svet Vijakarna imenuje na delovno mesto individualnega poslovnega organa TOZD tov. Mekiš Romana.

II – TOZD Pliš igrače – Materija

Ker je potekel mandat dotedanjemu vršilcu dolžnosti individualnemu poslovnemu organu tov. Mezgec Darku, je bil izveden razpis za novo imenovanje.

Dne 14. 7. 1978 je zbor delavcev obravnaval izid razpisa. Na podlagi pregledanega gradiva, ki ga je podala razpisna komisija, je zbor delavcev ugotovil, da je bil razpisni postopek izveden v skladu z zakonskimi določili in sprejel

29. sklep:

Na podlagi 504. in 506. člena ZZZ ter 65. in 70. člena statuta TOZD, na predlog razpisne komisije, zbor delavcev imenuje za individualnega poslovnega organa TOZD Pliš igrače – Materija tov. Grlj Rajka.

III. TOZD Tehnične igrače – Izola

Ker je potekel mandat dotedanjemu poslovnemu organu tov. Likon Bogomiru, je bil izveden razpis za novo imenovanje.

Komisija za razpis del in nalog individualnega poslovnega organa TOZD Tehnične igrače je ugotovila, da se je na razpis prijavil en kandidat in sicer Likon Bogomir, dipl. ing.

V zvezi z imenovanjem Likon Bogomira, dipl. ing., za individualnega poslovnega organa TOZD Tehnične igrače, so bila komisiji posredovana pozitivna mnenja vseh štirih OOS TOZD, OO Z K TOZD in občinske konference SZDL.

Delavski svet je dne 8. 8. 1978 po kratki razpravi o dosedanjem delu tov. Likona kot direktorja TOZD Tehnične igrače in obravnavi gradiva razpisne komisije, dal na tajno glasovanje predlog o imenovanju tov. Likona za individualnega poslovnega organa za naslednje mandatno obdobje.

Komisija za ugotavljanje izida glasovanja je ugotovila, da je 17 članov glasovalo za, en član pa je bil proti imenovanju Likon Bogomira za individualnega poslovnega organa TOZD Tehnične igrače.

Delavski svet je na podlagi navedenega sprejel naslednji

53. sklep:

DS TOZD Tehnične igrače je imenoval Likon Bogomira, dipl. ing. za individualnega poslovnega organa TOZD za naslednje štiriletno mandatno obdobje.

IV. Delovna organizacija MEHANOTEHNIKA Izola

Ker je potekel mandat dotedanjemu poslovnemu organu delovne organizacije tov. Starc Marjanu, je bil izveden razpis za novo imenovanje.

Dne 15. 9. 1978 je delavski svet obravnaval poročilo razpisne komisije za imenovanje individualnega poslovnega organa delovne organizacije in ugotovil, da se je na razpis, ki je bil izveden po zakonitem postopku, prijavil le en kandidat, ki izpolnjuje razpisne pogoje.

Na podlagi navedenega, po opravljenem tajnem glasovanju, je delavski svet sprejel naslednji

35. sklep:

Delavski svet DO imenuje, po opravljenem razpisu na predlog razpisne komisije skladno z določili 504. in 538. člena Zakona o združenem delu, za poslovnega organa (direktorja) delovne organizacije Mehanotehnika tov. Starc Marjana, dipl. oec.

Kongresi sindikatov so pred nami

Vojko Mahnič

25. in 26. oktobra bo v Mariboru 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije. V ta namen je Odbor za pripravo kongresa objavil osnutke kongresnih dokumentov, ki so izšli v prilogi Delavske enotnosti št. 11 z dne 8. 7. 1978.

Kongresni dokumenti obsegajo poročilo o delu Zveze sindikatov Slovenije med 8. in 9. kongresom, osnutek sklepov 9. kongresa in osnutek statuta Zveze sindikatov Slovenije. V dokumentih se ugotavlja, da je obdobje med kongresoma značilno za nadaljnje utrjevanje položaja delavca v združenem delu. V zvezi s tem naj bi se Zveza sindikatov zavzemala za takšno vlogo sindikatov v političnem sistemu, ki bo omogočila čimvečjemu številu delavcev, da bodo vplivali na pogoje in rezultate svojega in skupnega dela. Zato pa je potrebno razvijati samoupravljanje do takšne mere, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela dejansko postali nosilci odločanja o pogojih in rezultatih dela v združenem delu in v celotni družbeni reprodukciji. To pomeni, da le tisti, ki ustvarjajo dohodek, skupaj z drugimi delavci v svobodni menjavi dela upravljajo in rešujejo probleme, ki se pojavljajo pri delu in izven njega – torej probleme celotne družbe (od dela, bivanja pa do zabave).

Ena od osnovnih nalog sindikata bo prenašanje vsebine Zakona o združenem delu v prakso. Ena glavnih nalog, ki nas čaka je, da pospešimo izdelavo samoupravnih aktov, ki so osnovni za vsako delovno organizacijo. Temeljno organizacijo združuje

nega dela ter za odnose med njimi. Vzpostavljamo s tem moramo pospešiti urejanje odnosov pri razporejanju dohodka, čistega in osebnega dohodka, ker je to problem nemirov in nezadovoljstva v delovni organizaciji. Delo sindikata na tem področju ne bo prenehalo s sprejemom teh aktov, ampak se bo nadaljevalo, ker vse kar bo napisano bo treba uresničiti v praksi. To uresničevanje v praksi pa je tudi bistvo dela Sindikata, predvsem pa Osnovnih organizacij v vsaki temeljni organizaciji združenega dela. Edino na ta način bomo lahko uresničili vse spremembe, ki prinašajo boljši jutri.

Poleg te osnovne naloge nas čaka sedaj delo na pripravi in izvedbi razprave kongresnih dokumentov, predvsem pa tistih področij v dokumentih, ki se neposredno vežejo na problematiko v naši delovni organizaciji.

Ključne kadrovske odločitve v Mehanotehnikah z vidika njenega poslovanja v občini Izola

(potek mandatov individualnem poslovnem organom)

Kos Darko, predsednik občinskega sindikalnega sveta Izola

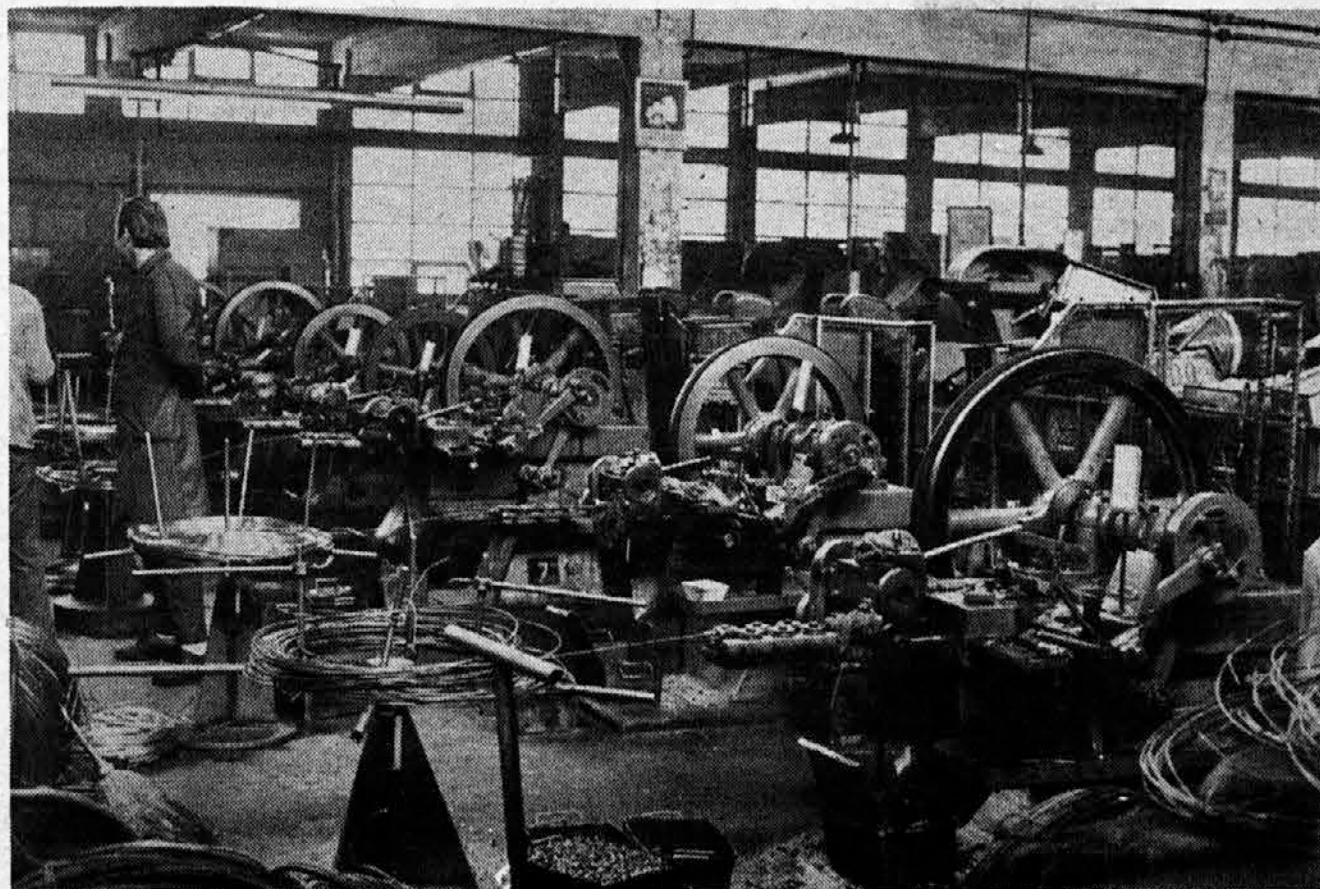
Mehanotehnika predstavlja v pogledu zaposlenih in bruto dohodka

zelo pomemben člen v ekonomiji občine Izola in obale na splošno, zato zunanji činitelj ne more biti vseeno, kaj se pri nas dogaja in kako gospodarimo. Res pa je, da pri nas poudarjamo pomembnost zunanjih faktorjev, da bi tako skrili naše notranje slabosti, vendar menim, da smo mi neodvisna spremenljivka, ki daleč prekaša 50 %. Ključne kadrovske odločitve v Mehanotehnikah so predvsem odvisne od notranjega faktorja, ki pogojuje tudi zunanje faktorje, kar je bilo razvidno tudi v preteklih dohodkih.

Danes se postavljamo s solidnim pozitivnim ekonomskim uspehom, kar pa je bilo težko doseči glede na prejšnje stanje. Da smo to dosegli, smo vložili veliko truda in dela in večkrat je šlo tudi na račun drugih dosežkov.

Positivna bilanca predstavlja pozitivno osnovo, da začnemo bolj sistematsko urejati notranjo organiziranost na vseh področjih. Analiza stanja, ki jo je podala ZK in smo jo obravnavali v sindikatih, postavlja cilje, katerih uresničitev predstavlja dolgoročni interes kolektiva, kar je v dialektičnem nasprotju s kratkoročnimi interesi vsakdanjosti, ki narekujejo borbo za obstanek (realizacijo) in reševanje vsakodnevnih problemov celotnega kolektiva in posameznikov. Realizacija teh dolgoročnih interesov predstavlja kompleksni in dolgotrajni interes usklajevanja in dogovarjanja med političnimi faktorji in poslovnimi strukturami, ki imajo trenutno lahko tudi druge interese in rešitve.

Prepričani smo, da bo v delovanju naših poslovnih struktur prisotno vedno več sistematskih in dolgotrajnih rešitev, ki bodo odraz nekega širšega samoupravnega sprejetega perspektivnega plana. Politične organizacije dajejo podporo preverjenim kadrom, ki so do sedaj delovali doma in dosegali uspehe.

Stiskanje vijakov v TOZD Vijakarna

Polletna bilanca

N.H.

Letošnja polletna bilanca je pokazala, da je Mehanotehnika dosegla bistven premik naprej. Ustvarjena akumulacija v razdobju januar-junij zgovorno priča, da smo pravilno zastavili naš sanacijski program, ki ga v glavnem dosledno izvajamo. Po zelo resnih in zaskrbljujočih težavah, ki jih je Mehanotehnika preživljala pred časom, je ta rezultat toliko bolj vzpodbuden in razveseljav.

Da bi čimbolj realno dojeli veličino sedanjega ugodnega razvoja, se moramo dotakniti zaključnega računa za leto 1976. Kot posledica težav, ki smo jim bili priča v bližnji preteklosti, je nastal ob koncu leta 1976 negativen poslovni rezultat v znesku 27.209.471 din. Že pred tem letom je Mehanotehnika poslovala zelo slabo, saj ni bila v stanju ustvariti nobene akumulacije. Tako je lahko le manjši del omenjene izgube pokrila iz lastnih sredstev, za 23.890.000 din pa je bila prisiljena najeti sanacijske kredite Sklada skupnih rezerv republike in Občine Izola ter Kreditne banke Koper.

S pridobitvijo omenjenega kredita niso bile naše težave odpravljene, temveč so nam bile dane možnosti, hkrati pa tudi obveza, da svoje poslovanje izboljšamo do te mere, da s pomočjo teh sredstev ustvarimo tak poslovni rezultat, ki nam bo omogočil vračilo anuitet in pokrivanje potreb po tekoči porabi čistega dohodka ter akumulaciji. Zaradi tega smo se morali spoprijeti z vsemi težavami, računajoč na osnovi na notranje rezerve, ki smo jih bili dolžni izkoristiti. Rezultati so se pokazali že v naslednjem letu, ko je Mehanotehnika ustvarila 4.400.000 din čistega dohodka za sklade. Omenjena vsota se v glavnem nanaša na rezervni sklad podjetja.

Občutnejše boljši rezultat smo dosegli v letošnjem polletju, kar je razvidno iz sedanjega obračuna. Iz podatkov je razvidno, da je Mehanotehnika ustvarila 289.986.715 din celotnega prihodka, kar predstavlja za 75 % več kot v prvem polletju 1976 in 25 % več kot v prvem polletju 1977. Po pokritju porabljenih sredstev v znesku 159.106.126 din, nam je ostalo za 130.880.589 din dohodka. Iz tako pridobljenega dohodka smo bili dolžni pokriti vse obveznosti do širše družbe (sprejete z zakoni, družbenimi dogovori, oziroma samoupravnimi sporazumi) v znesku 46.206.912 din, ostalo pa nam je za 84.673.677 din čistega dohodka, ki smo ga razporedili takole:

— za osebne dohodke	64.860.2633 din
— za stanovanjsko izgradnjo MT	2.251 din
— za stanovanjsko izgradnjo družbenih dejavnosti	2.291.1788 din
— za skupno porabo (pokrivanje stroškov prehrane, odhodnin in regresa za letni dopust)	5.956.543 din
— za poslovni sklad	5.838.620 din
— za rezervni sklad	3.479.122 din

Delež osebnih dohodkov v dohodku Mehanotehnike je bil po posameznih obdobjih naslednji:

— v prvem polletju 1976	21,13 %
— v prvem polletju 1977	47,07 %
— v prvem polletju 1978	49,55 %

Iz navedenih podatkov je razvidno, da smo previdno, oziroma postopoma, vzporedno z boljšim gospodarjenjem, višali tudi osebne dohodke. Da bi zadržali relativno ugoden razvoj Mehanotehnike, moramo skrbeti za to, da gre vsako povečanje osebnih dohodkov izključno na povečanje celotnega prihodka, nikakor pa na škodo akumulacije, ki smo jo dolžni ustvarjati. Ne smemo pozabiti na dejstvo, da mora Mehanotehnika ob koncu letošnjega leta ustvariti vsaj toliko poslovnega sklada, da pokrije zapadlo anuiteto po sanacijskem kreditu v znesku od 8.578.964,30 din ter toliko sklada skupne porabe, da bi ji bilo mogoče izplačati regres za letni dopust v letu 1979.

Ko razmišljamo o ostanku čistega dohodka, ki naj bi ga ustvarili po zaključnem računu za letošnje leto, ne smemo pozabiti na dejstvo, da ima Mehanotehnika veliko število nerešenih stanovanjskih problemov. Ta problem bomo tekom letošnjega leta in v začetku prihodnjega znatno omilili, saj bo Mehanotehnika v tem času vložila v stanovanjsko izgradnjo nad 11.000.000 din. Večji del sredstev bomo pridobili z vezavo stanovanjskega prispevka in sredstev skupne porabe, ki so bila izdvojena po zaključnem računu za leto 1977, posojilom OSSS Izola in lastnimi sredstvi iz stanovanjskega prispevka. Potreba in želja je, da bi poleg sredstev iz stanovanjskega prispevka izdvojili v sklad za stanovanjsko izgradnjo še del čistega dohodka po zaključnem računu za leto 1978. Vse te obveznosti bomo lahko izpolnili le v primeru, če bo naša tekoča poraba čistega dohodka med letom zmerna, oziroma usklajena s porastom celotnega prihodka.

Sedanje rezultate smo dosegli v glavnem z boljšo izkoriščenostjo obstoječih kapacitet, boljšo kvaliteto proizvodov, s posvečanjem velike pozornosti tržnim razmeram doma in v svetu in podobno. Zavedati pa se moramo dejstva, da še vedno nismo izkoristili vseh notranjih rezerv, s katerimi bi lahko dosegli večji celotni prihodek. Veliko se bomo morali angažirati pri reševanju problemov v zvezi z obračanjem zalog, saj imamo veliko družbenega denarja vezanega v zalogah, obresti pa so zelo pomembna postavka v obremenitvi dohodka. Poleg tega pa nam Splošna banka ni pripravljena financirati neracionalnih zalog. Poiskati bo treba še druge možnosti za znižanje stroškov proizvodnje, bolj ekonomično izkoristiti prostore, potrebne za proizvodnjo ter rešiti še celo vrsto pomembnih vprašanj, kot je na primer opremljenost tovarne. Večji del osnovnih sredstev je zelo iztrošen, kapacitete nekaterih strojev so majhne, stroški vzdrževanja pa so razmeroma veliki. Zato moramo razmišljati tudi v tej smeri, da ustvarimo toliko ostanka čistega dohodka, da ga bomo lahko izdvojili za razširjeno reprodukcijo — modernizacijo tovarne.

Iz navedenega sledi, da se moramo zelo disciplinirano in odgovorno obnašati pri sprejemanju odločitev o povišanju mase za osebne dohodke, katera nikakor ne bi smela naraščati v naslednjih treh mesecih po tem obračunu, v vsakem primeru pa bi bilo neodgovorno višati maso osebnih dohodkov preko planiranih okvirjev sprejetih z letošnjim gospodarskim načrtom.

Poslovni rezultat ob koncu letošnjega polletja je vsekakor zelo vzpodbuden, nikakor pa ni toliko zadovoljiv, da bi se začeli neodgovorno obnašati na katerem koli področju, saj je končno le od nas vseh skupaj odvisno, o kakšnem poslovnem rezultatu se bomo pogovarjali ob koncu letošnjega leta.

Prodaja na domačem trgu januar — september 1978

Marjan Jovanovič

Za lažje razumevanje prodajnih gibanj na domačem trgu podajamo povzetek tekstualnega dela plana marketing sektorja.

„V letu 1978 smo si zastavili zahtevne naloge, ki bodo le ob izpolnjevanju plana v vseh njegovih elementih pripeljali do vseh željenih elementov. Zavedati se moramo, da se je output v letu 1977 napram letu 1976 povečal za skoraj 50 % ter, da nam letošnji plan nalaga več kot 30 % povečanje eksterne realizacije. To povečanje predstavlja skoraj v celoti fizično povečanje, saj lahko delovni vpliv glede na faktorje, ki vplivajo na prodajno ceno tako na domačem kot na svetovnem trgu, zanemarimo.“

Predvidena rast v letošnjem letu je predvsem plod osvajanja novih programov ter artiklov kot tudi pospešene kooperacijske dejavnosti, ki je na podlagi potreb trga intenzivno naraščala že v preteklem letu. Vsi ti momenti pa morajo predvidoma omogočiti tudi popolno realizacijo planiranega outputa 1978 tako s prodajnega kakor tudi s proizvodnega vidika. Vendar je realizacija plana odvisna tudi od vseh ostalih dejavnikov, ki vplivajo na output tako v sredstvih kot tudi v delu, je potrebno vnesti tako kvalitativne kot tudi kvantitativne

spremembe, oziroma naloge, da bomo dosegli postavljene cilje. Osnovno problematiko s tega področja lahko v grobem definiramo:

— izpolnjevanje in realizacija nalog ZSD, ki jih postavlja pred vse udeležence v združenem delu v sferi blagovnega prometa in s tem vzpostavitev novih odnosov predvsem s trgovskimi OZD na vseh področjih medsebojnega sodelovanja.

— intenzivnejša ponudba na še ne dovolj obdelanih tržiščih.

Važne dejavnike v izvrševanju plana prodaje na domačem trgu predstavljajo: sejmi.

Poleg že tradicionalnih (Zagreb, Sarajevo) smo v tem letu uvedli spomladansko in jesensko prodajno razstavo na Bernardinu. Poizkus se je pokazal izredno uspešen, saj nam je prvo pomagalo ojačiti relativno mrtvo spomladansko sezono, z drugo pa bomo premaknili zimsko špico na zgodnejši termin.

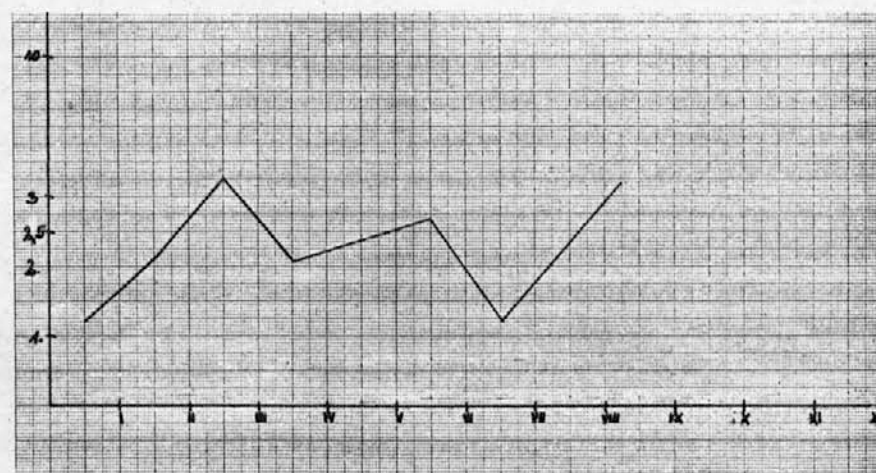
— organizacija prodaje tudi preko vzporednih prodajnih poti kot so: prodaja preko oglasov, kataloga, sindikalnih podružnic, lastne maloprodaje itd.

— boljše sodelovanje z ostalimi oddelki, sektorji in TOZD.

— in ostali prodajni faktorji kot so: propaganda, vplivanje na sistemske rešitve na jugoslovanskem trgu itd.

Poleg navedenih dejavnikov je na dosežene uspehe nedvomno vplivalo tudi maksimalno angažiranje prodajnega oddelka ter ostalih izboljšanih dejavnikov tržno tehnološko-organizacijskega integriranega sistema za doseganje postavljenih ciljev z letnim planom ter planom srednjeročnega razvoja.

Grafična ilustracija prodaje na domačem trgu za januar-september 1978. leto.

— V letu 1976 in 1977 so se v glavnem vse TOZD morale spoprijeti z vprašanjem sanacije ter s problemom, kako splavati iz izgube.

— Potreba po proizvodnih prostorih še ni bila tako kritična in zato se je to vprašanje nekako odstranilo z dnevnega reda do danes.

Po zadnjih obravnavah tega vprašanja sem mnenja, da bi moralo biti, vsaj večini članov ene in druge TOZD jasno, za kaj gre, zakaj ta potreba po združitvi. Misliti moramo na interese ene in druge TOZD in na skupni interes cele delovne organizacije. Misliti moramo na jutrišnji dan in se opredeliti za združitev.

OPOMBA UREDNIŠTVA

Članek objavljamo po referendumu na katerem so bili delavci TOZD Livarna proti združitvi, ker je glede na to še vedno aktualen. Menimo, da zasluzi problematika združitve teh dveh TOZD ustrezno analizo, zato pozivamo družbenopolitične organizacije v Mehanotehniki in strokovne delavce, da problem osvetlijo v naslednji številki.

Problematika investicij v širjenju novih prostorov

Stanislav Rustja

Brez investicij ni razvoja, brez razvoja ni življenja delovne organizacije. Investicija je žrtev, ki jo trpimo danes, da bi povečali korist v bodočnosti.

Zakon definira, da je investicija razširjanje materialne osnove dela investitorja z vlaganjem v osnovna sredstva. Za investicijo se štejejo torej vsa vlaganja v osnovna sredstva, razen vlaganj v obnovo osnovnih sredstev ter v investicijska vzdrževanja, ki ne pomenijo razširitev reprodukcije. Dodamo naj, da investicija, razen vlaganja v osnovna sredstva, pomeni lahko tudi vlaganje v obratna sredstva, raziskovalne projekte, kadre ...

Investicije imajo poseben pomen pri uresničevanju razvojne politike delovne organizacije (razvojna politika naj bo del poslovne politike in pri tem nam politika pomeni nekaj, kar določa in usmerja vse potrebne funkcije tako, da se dosežejo zadani cilji poslovnega sistema).

Omeji mo se na investicije, ki se nanašajo na gradnjo objektov. DO Mehanotehnika na tem področju v zadnjih letih ni mnogo investirala. Razloga za to tokrat ne bomo iskali. Res pa je, da je bilo ogromno vloženega do izgradnje sedanjega industrijskega kompleksa, katerega večji del se je izgradil v slabem desetletju.

Potrebe in dostopnost sredstev narekujejo nadaljnjo izgradnjo in razširitev že obstoječih objektov. V izdelavi so že projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja kot:

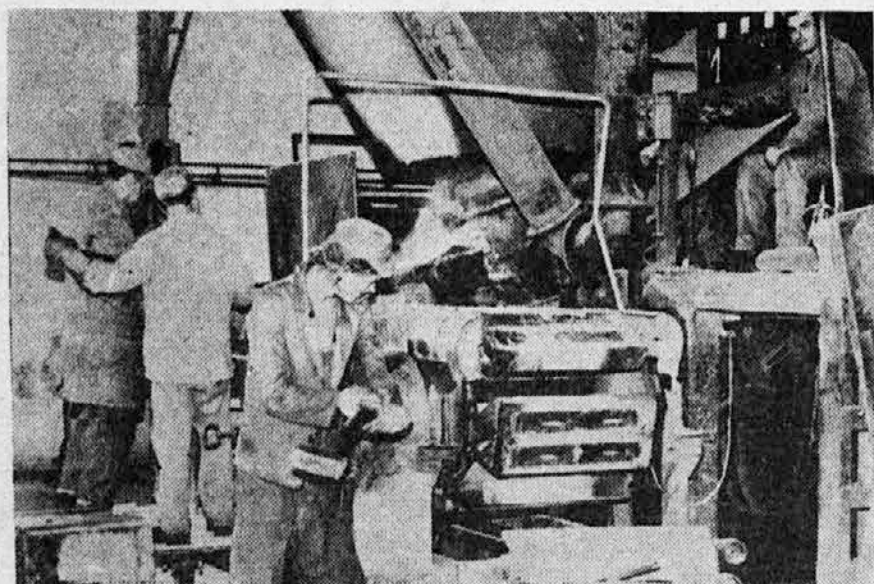
- projekt nove proizvodne hale v Materiji
- projekt razširitve montažne hale za TOZD Tehnične igrače
- projekt novega skladišča vnetljivih snovi
- projekt postavitve montažnega skladišča (pnevmatsko plastično pokrivalo) za repro-material
- projekt izgraditve nove plošče v glavnem skladišču
- ostali manjši projekti.

V Materiji bo nova proizvodna hala stala pravokotno za proizvodnim poslopjem, katerega rekonstrukcija je predvidena istočasno. Odločitev o graditvi hale je osnovana na dveh razlogih. Prvi je skrajna neprimernost starih pretesnih prostorov. Veliko poplavljanje in možnost prodaje izdelkov iz programa TOZD, ki zagotavlja nadaljnji razvoj pa je drugi razlog.

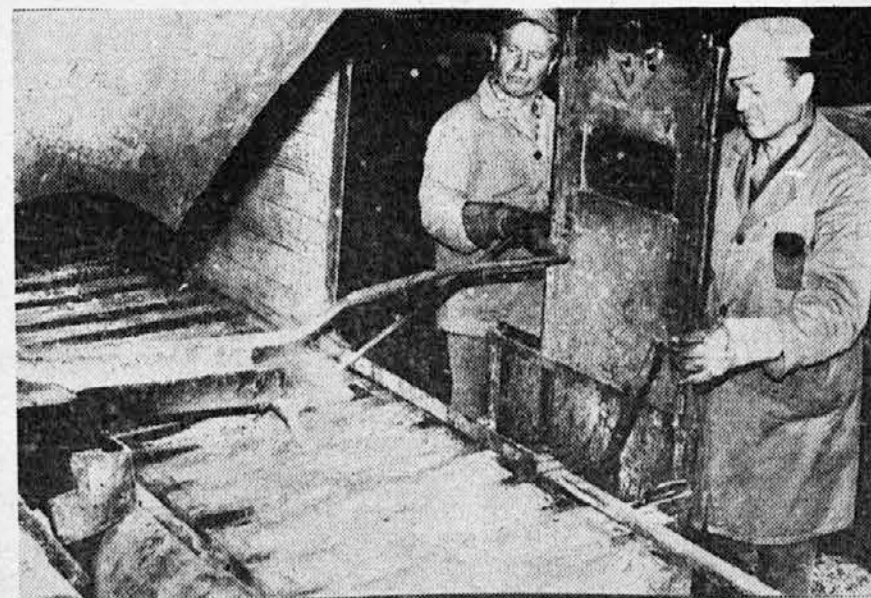
V novo pridobljenih prostorih montažne hale za TOZD tehnične igrače bodo stali termogen ter mlina plastične mase v spodnjem prostoru, nad njim pa bi bil še prostor za pisarno in skladišče flipperjev.

Sedanje skladišče vnetljivih snovi je pretesno in neprimerno locirano. Odločitev o izgradnji novega se utemeljuje tudi s sklepom požarne inspekcije, ki nam je dala le kratek rok za premestitev skladišča. Premestitev skladišča bo prav tako omogočila izgradnjo nove hale TOZD Orodje — Remont. Novo skladišče naj bi stalo na prostoru, ki je na eni strani omejeno z livarno in pravokotno z obstoječo halo TOZD Orodje — Remont ...

(Nadaljevanje na 4 stran)

Prizor iz Livarne

Litje aluminijevih blokov v Livarni

Vprašanje združitve TOZD Livarna in TOZD Livarna je ponovno aktivirano in postavljeno na dnevni red v mesecih maj in junij. S tem v zvezi je TOZD Livarna zadevo obravnaval na seji delavskega sveta 8. julija 1978. Sklenil je, da razpiše referendum za 22. avgust.

Sklenjeno je bilo tudi, da se v obdobju do referenduma med delavci cele TOZD organizirajo razprave in razlage posameznih vprašanj. 14. avgusta je bila sklicana skupna seja zbora delavcev Livarne in delavskega sveta Vijakarne. Tudi tokrat se je poizkušalo dati odgovore na še nerazčiščena vprašanja v zvezi izpeljave referenduma.

Ker sama združitev brez preselitve Vijakarne v prostore Livarne, ne bi prinesla predvidenega učinka, je bilo sproženo vprašanje potrebnih finančnih sredstev za ureditev prostorov v Livarni, v katere naj bi se Vijakarna preselila.

Sredstva naj bi prispevale tiste TOZD, ki bi dobile sedanje prostore TOZD Vijakarne v višini ocenjene vrednosti. Razliko naj bi eventualno nosila Vijakarna oziroma novo formirana TOZD. Vzroke, da je zadeva ostala precej časa na mrtvem tiru, lahko zožimo na dva poglobitvena faktorja in to:

Iz naših temeljnih organizacij

Poslovanje TOZD Tehnične igrače v obdobju I. — VI. 1978

Bogomir Likon

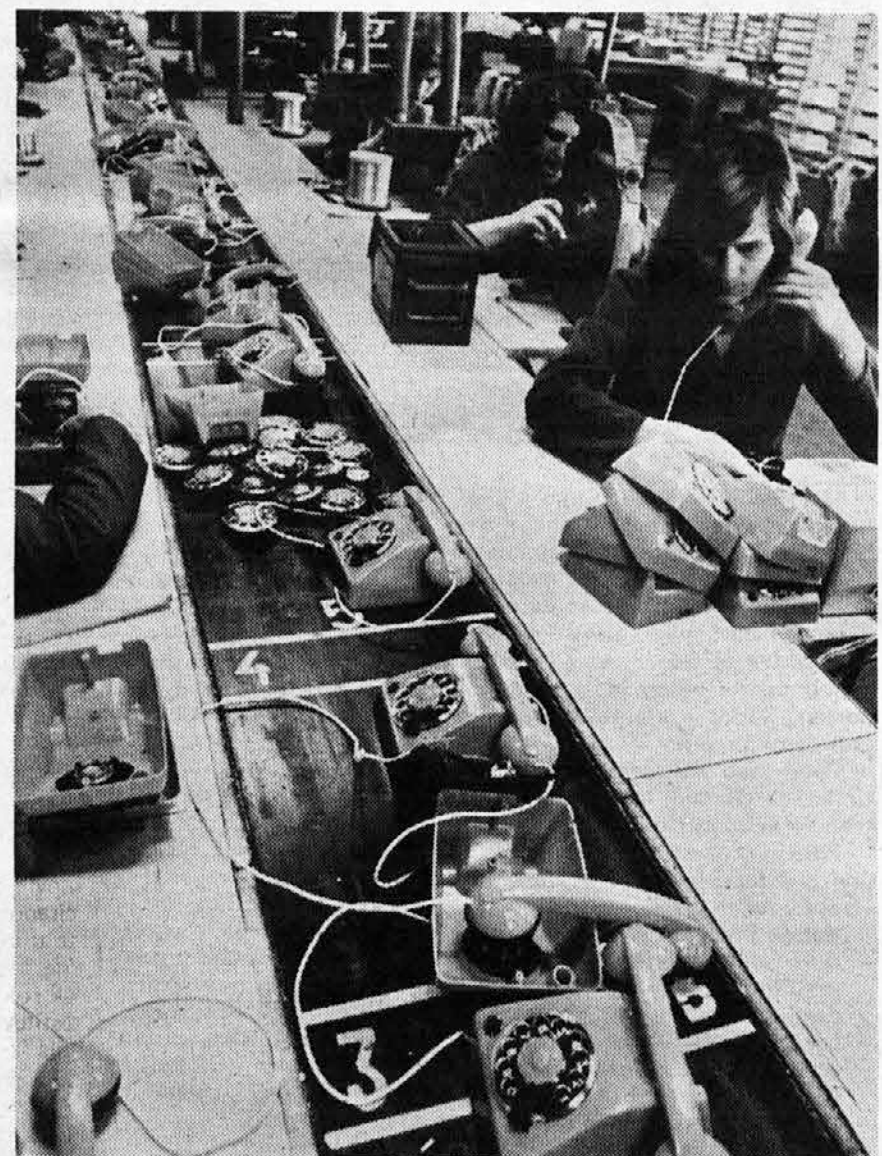
Delavci TOZD Tehnične igrače so si z gospodarskim načrtom za leto 1978 zastavili cilje, izpolnitev katerih bo predstavljala nadaljnjo rast obsega poslovanja v primerjavi s prejšnjimi obdobji. Najboljši podatek, iz katerega je razvidno povečanje, je proizvodnja po DIS:

DIS	I—IV 1976	I—VI. 1977	I—VI 1978
	40.808.000	78.998.000	108.622.580
	$\frac{1977}{1976} = 193\%$		$\frac{1978}{1977} = 137\%$
		$\frac{1978}{1976} = 266\%$	

Prikazan porast proizvodnje ima za posledico na eni strani povečanje dohodka in ostalih elementov celotnega prihodka, po drugi pa povzroča probleme, ki jih kratkoročno niti ni mogoče odpraviti.

Elementi celotnega prihodka

	Doseženo I—VI 78	Letni plan	Izpol. plana v %
Celotni prihodek	179.636.387	384.322.410	47 %
Porabljena sred.	107.809.539	263.895.157	41 %
Dohodek	71.826.848	120.427.253	60 %
— Del doh. za obresti	5.545.754	8.500.000	65 %
— Del doh. za prispevke in davke	4.653.869	7.392.500	63 %
— Del doh. za skupne službe	19.614.228	36.062.835	54 %
Čisti dohodek	42.112.997	68.471.918	62 %
Del ČD za OD	31.726.677	60.000.000	53 %
Del ČD za sklade	10.386.320	8.471.918	123 %
Izguba	—	—	—

Sestavljanje telefonov v TOZD Tehnične igrače

Odstotki izpolnitve letnega plana kažejo na razveseljivo dejstvo: do nedavnega značilna sezonska komponenta je v celoti eliminirana, saj je plan, razen pri celotnem prihodu izpolnjen za več kot polovico. Izpad pri celotnem prihodu je posledica strukture proizvodnje, saj se artikli z visoko vrednostjo proizvajajo v večjem obsegu v drugem polletju (flipper na nogah). V splošnem kaže delitev celotnega prihodka povečanje obsega poslovanja, lahko pa trdimo, da se je izboljšala tudi kvaliteta, kar je razvidno iz kazalcev poslovne uspešnosti:

Kazalci	I—VI. 77	I—VI. 78	78/77
1. Dohodek na delavca	55.957	82.182	147
2. Dohodek v primer. s povpr. upor. sred.	0,20	0,32	160
3. Čisti dohodek na delavca	30.673	48.184	157
4. Akumulac. v prim. z dohodkom	5,1 %	5,4 %	106
5. Akumulac. v prim. s čistim dohodkom	9,3 %	9,2 %	99
6. Akumulac. v prim. s povpr. upor. sred.	1,1 %	1,7 %	155
7. OD in sredstva skup. porabe na delavca	27.821	43.748	157
8. Čisti OD na delavca	25.116	36.300	145

Še nekaj podatkov, ki kažejo na izboljšano poslovanje:

— dosežena stopnja kritja po DIS je 44,1 % in je večja od planirane za leto 1978 (36,3 %)

— ure izostankov na povprečno zaposlenega delavca so se zmanjšale v primerjavi z lanskim letom (od 175 na 156 ur, kar predstavlja 83 %).

Poslovanje v I. polletju ima pa tudi nekatere slabosti in sicer:

— velike zaloge nedokončane proizvodnje v primerjavi z lanskim letom (lani 14.143.001 din, letos 31.887.223, povečanje je za 125 %), vseeno pa ostaja nedokončana proizvodnja približno v okviru dvomesečne proizvodnje po DIS

— velike zaloge repromateriala (lani 26.543.677 din, letos 45.339.437 din)

— počasna realizacija plana investicij (aktiviramo le 4,7 % od planiranega)

— otežkočena manipulacija v proizvodnji zaradi povečane proizvodnje v istih prostorih in kot posledica tega zaskrbljujoča požarna obremenitev

— počasno približevanje zastavljenemu cilju glede izkoriščenosti strojnih kapacitet (85 %) zaradi pomanjkanja strojnih kapacitet in zaradi tega velikega števila menjav orodij.

Nastete pomanjkljivosti v poslovanju bo potrebno v drugem polletju odpraviti, seveda v okviru danih pogojev, za kar pa bo treba zagotoviti sodelovanje vseh služb v Mehanotehniki.

Poslovanje v prvem polletju v TOZD Vijakarna

Mekiš Roman

V informatorju „MI“ dne 1. 8. 1978 so bili objavljeni pokazatelji (številke), ki ilustrirajo dosežene poslovne uspehe po posameznih TOZD ter za celotno delovno organizacijo skupaj.

Slika doseženega uspeha za TOZD Vijakarna je naslednja:

	v 000 din	doseženo I. polletje	indeks %
Celotni prihodek	plan 78		
Celotni prihodek	37.200	23.321	62,6
Porabljena sredstva	19.798	12.196	60,0
Dohodek	17.402	11.124	64,7

Ker so porabljena sredstva za dosego in prekoračitev plana celotnega prihodka v okviru planiranega je tudi dohodek TOZD Vijakarna dokaj v redu. V drugem polletju se bo morala Vijakarna krepko zavzeti, da bi do konca leta obdržala doseženi uspeh. Ne smemo namreč pozabiti, da je za naše proizvodne programe bolj ugodno prvo polletje kot drugo: prodaja v prvem polletju je konstantna, kvečjemu raste iz meseca v mesec, medtem ko v drugem polletju možnost prodaje vpada, posebno pa še v zadnjih treh mesecih.

V drugem polletju je proizvodnja močno okrnjena zaradi koriščenja letnih dopustov. Upoštevajoč posebno dolgi delovni staž, pogoje dela ter delovni raspored, znaša število dnevov za letni dopust na posameznega delavca v povprečju več kot 26 delovnih dni.

Ob izvajanju našega gospodarskega načrta lahko rečemo, da se nismo srečevali z „novimi“ težavami, temveč s takimi, ki nas že dlje časa spremljajo:

— čeprav smo pravočasno oskrbo s potrebnimi orodji nešteto krat obravnavali, je problem še vedno prisoten in prihaja še posebno do izraza prav v zadnjih mesecih. Domači dobavitelji zamujajo z dobavami posameznih orodij za 6 ali več mesecev. Uvožena orodja so cenejša in bolj kvalitetna, žal pa dovoljenja za uvoz ni moč (vsaj do danes) dobiti.

— Zastarelost našega strojnega parka prihaja v negativnem smislu vse bolj in bolj do izraza: kvaliteto, ki jo naši porabniki zahtevajo je zato vse težje in težje dosegati.

V okviru naših skromnih možnosti planiramo postopno obnovo osnovnih sredstev.

Žal, od oktobra 1977 pa do danes še vedno čakamo na dokončno dovoljenje za uvoz opreme. Republiški organi so le to dokončno odobrili pred dobrim mesecem in zdaj čakamo na zvezno dovoljenje z upanjem, da ne bodo tudi oni rabili dolgih 7 mesecev!

— Izkoriščenost kapacitet se zmanjšuje. Izpadi proizvodnje so večji zaradi tekočih popravil, ki jih povzroča stara oprema, pomanjkanje orodij v določenih primerih ali pa prilagajanje oziroma rebalansiranje planov proizvodnje vsled nedobavljenih orodij. Poleg tega je tu prisoten človeški faktor ter nazadnje naši sporazumi, s katerimi smo uzakonili plačilo udeležbe na slehernem sestanku, seji ali zboru. Najbolj prihaja to do izraza v Viakarni, ker udeležba 7 delavcev nastavljalcev na zboru ali drugi seji sproži, da kasneje stoji tudi do 45 avtomatov.

Poslovanje TOZD Pisarniške potrebščine v prvem polletju

Alojz Plavec

TOZD Pisarniške potrebščine je v prvem polletju 1978 posloval relativno uspešno, kar kaže tudi periodični obračun per 31. 6. 1978, vendar pa proizvodnja ni potekala po zastavljenem načrtu.

Največja problematika, ki je močno vplivala na nedoseganje planskih nalog, je nepravočasno uvajanje novih proizvodov. Planirana uvedba novih proizvodov, ki bi se morala pričeti 1. 4., oziroma 1. 6. 1978, je zakasnila za 2 in več mesecev. Vzrok te

zakasnitve je nepravočasna dobava orodij, ki so bila naročena pri našem partnerju v tujini.

Drugi večji problem, ki je močno vplival na tehnološko organiziranost proizvodnje v TOZD in s tem seveda

tudi na ekonomske rezultate, je pridobivanje dovoljenj za uvoz opreme. Uvedba novega programa namreč zahteva tudi uvedbo novih tehnoloških posegov in s tem nove tehnološke opreme, ki pa ni dostopna na domačem trgu. Rešitev nekaterih od teh problemov v drugem, oziroma v tretjem kvartalu, bo vplivala na proizvodnjo šele proti koncu letošnjega leta.

Osnovna značilnost poslovanja TOZD v tem prvem obdobju je bila težnja osvojiti osnovni program pisan z že razpoložljivimi proizvodnimi sredstvi in si zagotoviti osnovno izhodišče, t.j. trg za celotno tehnološko in organizacijsko prilagajanje sistema proizvodnim zahtevam tovrstnih proizvodov.

Informacija glede izvajanja srednjeročnega razvojnega programa

prispevek k poslovnemu poročilu za prvo polletje 1978

Darko Mezgec

V srednjeročnem razvojnem načrtu za obdobje 1976—80 predvidevamo v glavnem rešiti prostorsko stisko tako, da bomo dali vse možnosti razvoju in boljšemu ekonomskemu uspehu proizvodnje pliš igrač. Odnosno z realizacijo predvidene investicije bo TOZD imel zagaranirane pogoje za normalno poslovanje.

V gospodarskem načrtu za poslovno leto 1978 je predvidena izgradnja novih proizvodnih prostorov. Tisti, ki nam izdelujejo dokumentacijo in izdajajo razna soglasja, nam zagotavljajo, da bo vse nared v najkrajšem času.

Vso dokumentacijo za finančne vire v zvezi z investicijo bo poskrbel TOZD s pomočjo vodstva OZD Mehanotehnike in občine Sežana.

Poslovni uspeh prvega polletja 1978 TOZD je sorazmerno zadovoljiv. Krili smo vse zakonite in dogovorjene obveznosti in nekaj priložili v sklade.

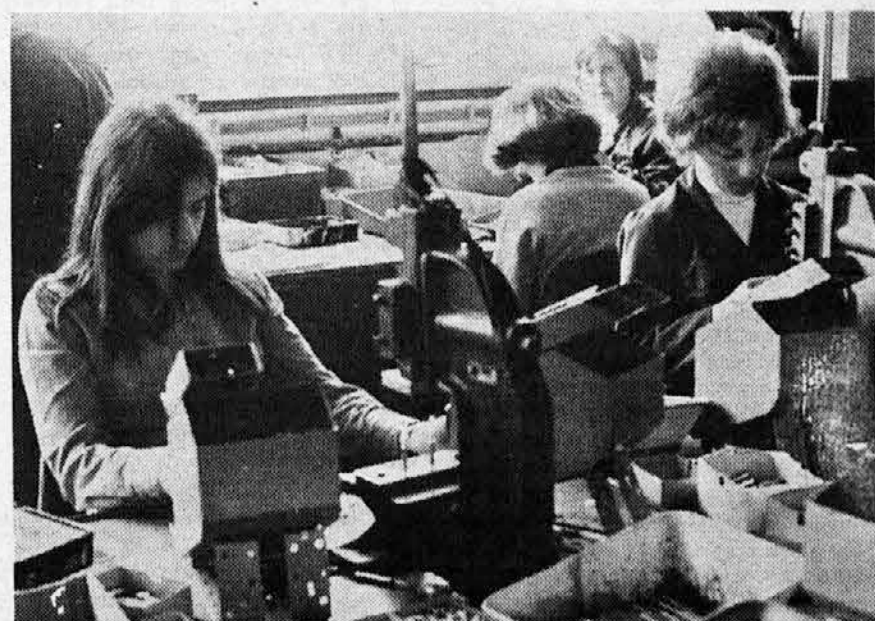
Ugotavljamo tudi, da so vsi pozitivni indeksi v porastu v primerjavi z istim obdobjem minulega leta.

Glede na prodajno sezono naših proizvodov pričakujemo v drugi polovici leta še boljši uspeh.

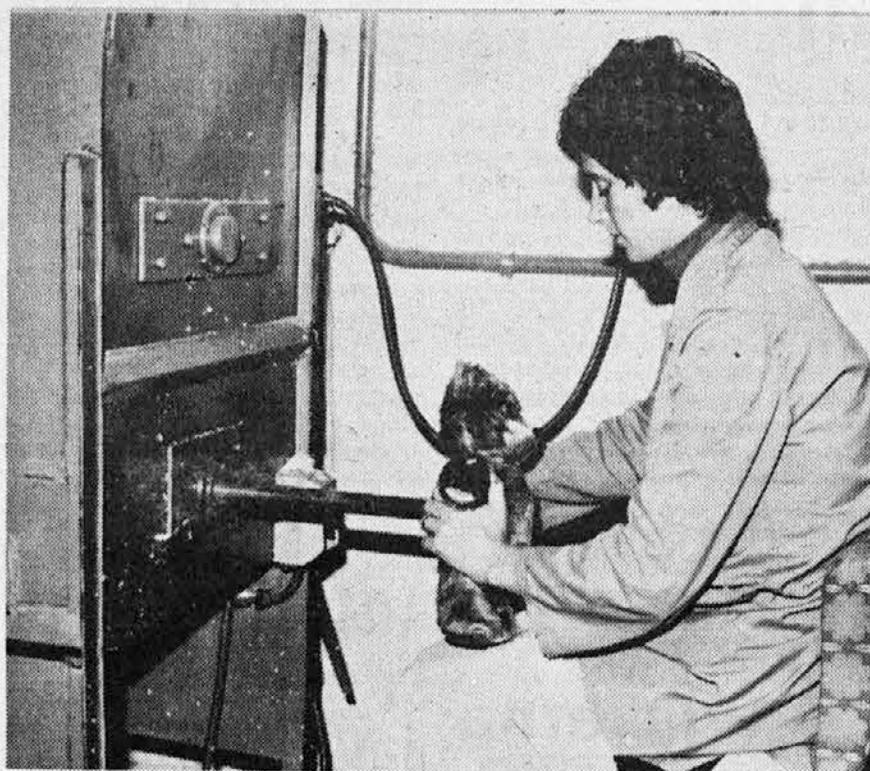
Mislimo, da bo proizvodnja lahko tekla brez večjih težav, saj so nam naši dobavitelji zagotovili zadostno količino repromateriala, imamo pa tudi nekaj zalog.

Osebnih dohodkov ne delimo po uspehu posameznega delavca, ampak uporabljamo stimulans poslovni uspeh TOZD. Taka delitev pa danes ni več sprejemljiva in zato prihaja večkrat do nezadovoljstva.

V prihodnosti moramo dati možnost vsem zaposlenim v TOZD, da za enako delo dobijo enako plačilo, saj zakon o združenem delu predvideva delitev osebnega dohodka tako, da sleherni občuti rezultat svojega osebnega dela tudi v kuverti.

Proizvodnja pisal

Šiškovič Danica pri stroju za polnjenje plišastih igračk

Poslovanje v prvem polletju 1978 v TOZD Livarna

Hočevar Gregor

Poslovanje v prvem polletju 1978 je za TOZD Livarna uspešno tako z gledišča realizacije, dohodka kot tudi čistega dohodka. Vsi gornji parametri so zelo dobri v primerjavi z lanskoletnimi, oziroma s planskimi postavkami. Vzrok takim rezultatom so naprežanja na vseh področjih:

Nabava:

Na tem področju smo dosegli konstantno oskrbovanje z repromateriali s področja Slovenije in Istre. S tem smo uspeli zmanjšati stroške prevoza in pa dosegli bolj solidno poslovanje. (Prejšnja leta smo dobivali material tudi iz Srbije in Hrvatske).

Proizvodnja:

Uspeli smo doseči drugačno razmerje vložka in s tem znižati stroške proizvodnje. Uspeli smo proizvesti vse vrste bronov, rdečih litin, predlitin in pa specialnih medenin za tlačno litje in kokilno litje.

Prodaja:

Pridobili smo si konstantne kupce, povežali se več s trgovino in si s tem močno povečali plasma bronov in rdečih litin v letošnjem letu.

Kadrovsko-socialno stanje:

V prvem obdobju tega leta beležimo konstantnost kadrov in pa zmanjšanje bolniškega staleža, kar občutno vpliva na konstantnost proizvodnje.

Finančni rezultat:

Z gledišča poslovanja in doseženega finančnega rezultata polletnega obdobja izoliranega od lanskoletnega poslovanja beležimo enak dvig, oziroma še večji kot pa dvig realizacije. Primerjava sledi v tabeli.

Primerjalna tabela uspešnosti poslovanja:

	I. polletje 1978	I. polletje 1977	plan I. polletje 1978
Celotni dohodek	13.959.349,71	11.345.177,19	12.383.788,00
Porabljena sredstva	10.463.883,20	7.622.557,32	9.776.308,50
Dohodek	3.495.466,51	3.722.619,87	2.607.479,50
Čisti dohodek	2.122.937,84	2.18.006,97	1.465.861,50

1. polletje 1977 — V tej bilanci uspeha upoštevamo poračun iz prejšnjih let, zato ne kaže prave slike poslovanja tega leta.

Naša propaganda

Igor Kralj

Ob koncu lanskega leta nam je analiza tržišča pokazala, da je propaganda preko TV in tiska izredno povečala prodajo glede na prejšnja leta, zato smo se tudi odločili ta način prodaje nadaljevati in ga razvijati.

V preteklih letih je bilo ugotovljeno, da je ime Mehanotehnika v Jugoslaviji premalo poznano, zato smo izdelali propagandne filme za skupine proizvodov z naslovom IGRAČE MEHANOTEHNIKA IZOLA.

Letos pa smo začeli propagirati posamezne proizvode. Izdelali smo 10 novih TV filmov za posamezne proizvode. Propagandno akcijo smo podkrepili še z radio oglasi, ki jih bodo kmalu predvajale vse glavne radijske postaje v Jugoslaviji in bodo v času pred novoletnimi prazniki večkrat

dnevno opozarjali na naše proizvode. Ta način je zelo uspešen, ker naše potrošnike obvešča tekom celega dneva, saj gospodinje, avtomobilisti in še mnogi drugi redno poslušajo radio.

Tudi letos bomo z našo reklamo prisotni v kinodvoranah. Iz vseh desetih TV filmov bomo izdelali enominutne verzije za najbolj obiskane kinodvorane v Jugoslaviji.

Da bi se našim morebitnim potrošnikom čimbolj približali, smo propagirali ime naše firme tudi na nekaterih lokalnih propagandnih akcijah (Balkansko prvenstvo v plavanju v Kranju in Veslaško prvenstvo Hrvatske v Rovinju ter razni lokalni srečevanja).

V času Zagrebškega velesejma bo TV Zagreb na našem velesejemskem razstavnem prostoru posnela oddajo in jo bo v času trajanja velesejma trikrat predvajala.

Prav take lokalne akcije dosežejo zelo močan propagandni efekt na zelo ozkem področju.

Najpopularnejša akcija v tisku je bila letos prodaja kotalne deske SKATEBOARD preko tednika Politikin Zabavnik, saj je ta proizvod za beležil rekordno prodajo preko časopisa.

Poslovanje v prvem polletju TOZD Orodje remont

Pirjavec Avrelj

Periodični obračun per 30. 6. 1978 z bilanco uspeha nam pokaže sledeči finančni izid:

— celotni prihodek	
je bil dosežen	14.010.747,65
— porabljena sredstva	4.023.983,43
— ustvarjeni dohodek	9.986.764,22
— prispevki iz dohodka	2.518.287,35
— čisti dohodek	7.468.476,87

Čisti dohodek je bil porabljen za akontirane osebne dohodke, ostanek je bil začasno razdeljen na sklade.

Ce primerjamo dosežen finančni rezultat z načrtovanim, moramo upoštevati dejstvo, da so podatki v bilanci uspeha nekoliko povečani zaradi poračuna OD v zalogah.

Primerjava s planom:

— celotni prihodek	99 %
napram načrtovanemu	
— dohodek napram	101 %
načrtovanemu dohodku	
— čisti dohodek	103 %
napram načrtovanemu	
— osebni dohodek	101 %
napram načrtovanemu	

(v OD je zajet tudi izplačan regres)

Iz podatkov je razvidno, da se je proizvodnja približala načrtovani proizvodnji.

Zasedenost posameznih delovnih enot je bila zelo dobra. V prvem polletju se je povečala odsotnost, katera je bistveno zmanjšala fond proizvodnih zmogljivosti. Zmanjšanje proizvodnih zmogljivosti je vplivalo na zmanjšano akumulativnost tako, da TOZD se še ni popolnoma opomogla od posledic negativnega rezultata iz prvega četrtletja.

V drugem polletju bo na poslovni rezultat prisotnost bistveno vplivala.

PROBLEMATIKA INVESTICIJ V ŠIRJENJU NOVIH PROSTOROV

(Nadaljevanje z 2. strani)

V novi hali TOZD Orodje — Remont bodo združeni oddelki, ki so sedaj raztreseni po vseh prostorih tovarne. Po selitvi bo ostalo na razpolago precej izpraznjenega prepotrebne prostora. Z razširitev na enem mestu bo omogočila še boljšo organizacijo in učinkovitost dela.

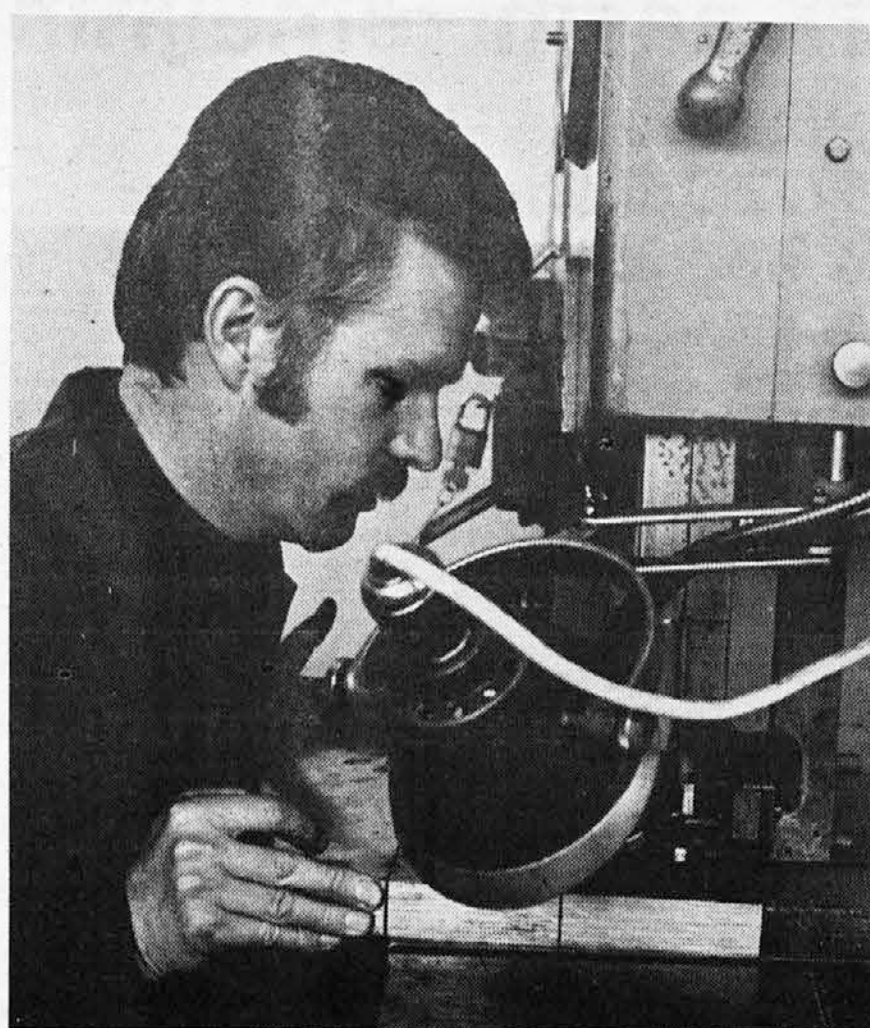
S postavitvijo montažnega skladišča (pnevmatskega plastičnega pokrivala), bomo v kratkem času ob relativno majhni investiciji prišli do 1700 kv. m skladiščnih površin, ki bi jih v glavnem izkoristili za skladiščenje repromateriala. Na ta način bi stisko s skladiščnimi prostori za nekaj časa odpravili.

Medetaža v prednjem delu glavnega skladišča (po višini bo na polovici deljen z novo ploščo) bo dala še en velik prostor v katerem bo pakirnica in drugo.

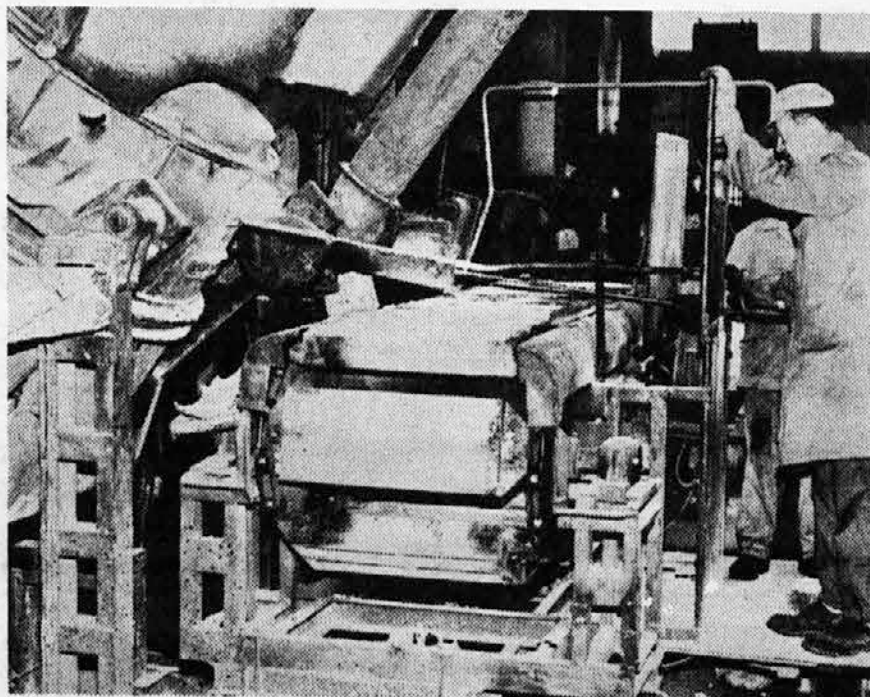
Pri izvajanju projekta se srečujemo s problemi, ki izhajajo bolj iz časovnih, finančnih omejitev kot iz prostorskih, subjektivnih, ekoloških ... Izgradnjo nekega objekta lahko delimo na tri faze

1. faza do pridobitve gradbenega dovoljenja
2. faza gradnje objekta
3. faza tehničnih pregledov in pridobitve uporabnega dovoljenja.

Do pridobitve gradbenega dovoljenja je dolga pot izdelave investicijskega programa in tehnične dokumentacije. Pridobitev potrebnih soglasij in dokumentov na osnovi pripravljalnih del povzroči dovolj problemov, da samo ta faza lahko traja od nekaj mesecev pa do celega leta. Vse je odvisno od vrste projekta, od okolice same, od cele vrste predpisov od organizacije službe investitorja, od izvajalca pa do čisto administrativnih problemov pogojenih z vsem tem.

Izdelava orodja v TOZD Orodje-remont

Prizor iz Livarne

V drugi fazi se srečujemo v glavnem s problemi doseganja rokov. Pri tem pa se spet pojavljajo problemi dotoka finančnih sredstev, materiala in opreme ter tehnično-tehnološkimi in organizacijskimi problemi. Porabljena sredstva te faze dosegajo procentualno takšno višino, da vsak zastoj pomeni lahko tudi resno grožnjo uresničitve projekta.

Spomnimo se samo na rast cen (inflacija), zamud ugodnih obdobj, tehnološke zastarelosti itd.

Potem, ko sta uspešno končani prvi dve fazi, tretja ne bi smela povzročati večjih preglavic.

Naloga investitorja je, da na osnovi predhodnih ekonomskih raziskav,

- analize vpliva gospodarskih obveznosti,
- ocene vključitve v infrastrukturo,
- ocene razvoja družbenega standarda v ožji regiji in potrebe po prestrukturiranju prebivalstva,
- ocene posledic na okolje (ekološki vidik, vidik ustreznosti izkoriščanja naravnega bogastva in ricikliranja),
- ocena vključitve v prostorski in urbanistični načrt (upoštevajoč obrambni vidik),

da najustreznejšo odločitev.

Varstvo pri delu ob polletju

Milovan Vidmar

Ob polletnem pregledu števila nesreč pri delu ugotavljamo, da jih je bilo glede na polletje 1977 letos manj. V prvem polletju 1977 je bilo 53 nesreč, v letošnjih prvih šestih mesecih pa jih je bilo 44. Največ se jih je pripetilo v januarju (11) in pa v juniju, ko se je število povzpelo kar na 13. Najmanj nesreč pa je bilo v marcu in

aprilu (po štiri na mesec). Od skupnega števila nesreč se jih je 13 poškodovalo na poti z dela, oziroma na delo, dva na službenem potovanju in po eden na sindikalnih igrah in vojaških vajah. To se pravi, da se jih je na samem delovnem mestu poškodovalo 27. Ena nesreča je bila težja značaja, pet srednjetežkih, ostale pa so bile lažje. Po vrstnem redu najpogostejši so: zvini, vrezi, stisnitve vbodi, udarci in opekline.

Vzroki nesreč so predvsem: ne zadostna pazljivost, malomaren odnos do delovnega okolja, neupoštevanje varstvenih predpisov, v nekaterih primerih neuporaba osebnih zaščitnih sredstev in tudi nezadostna poučenost o varnem delu na posameznih delovnih mestih. Teh vzrokov bi se moral delavci bolj zavedati in skrbnejše opravljati svoje dolžnosti ter več pri spetati za večjo stopnjo zavarovanj pred nevarnostmi.

Delavec bi moral bolj pogosto misliti na varno delo in pazljivo delati. Premalokrat pomisli, kaj si lahko zgodi ob nepravilni kretnji — gibu. Mogoče pomisli, da se lahko pri peti nesreči, vendar ne pomisli kakšna in kakšne so lahko posledice. Ob tem trpi sam poškodovan, njegova družina in vsa družba. Zato je potrebno varnemu delu posvetiti čim več pozornosti.

Vse osebe, ki so med delom izpostavljene posameznim nevarnostim in škodljivostim morajo imeti na razpolago sredstva za osebno varstvo, oziroma osebno varstveno opremo, da lahko zavarujejo svoj organizem ali samo posamezne dele telesa. Zato zahtevajte od svojih predpostavljanih, da vam omogočijo varno delo!

Tudi izobraževanju iz varstva pri delu bo potrebno posvetiti še več pozornosti, tako da bo sleherni delavec seznanjen o nevarnostih, ki mu pretijo pri vsakodnevnem delu. Sicer je v prejšnjem letu kar lepo število

(Nadaljevanje na 5. strani)

Družbena samozaščita: preizkusi znanja

Vladimir Popović

V delovni organizaciji smo organizirali preizkuse znanja pripadnikov narodne zaščite. Ti preizkusi so zajeli teoretični in praktični del.

- Teoretični del je bil razdeljen na:
- poznavanje zakona o orožju
 - pravilnik o nošenju in uporabi orožja
 - zakon o družbeni samozaščiti.

Moram takoj poudariti, da to ni bil čisto šolski sistem izpitov—preizkusov, temveč smo skozi razgovore s pripadniki narodne zaščite s svojimi besedami pojasnjevali posamezne določbe in eni druge dopolnjevali. Pokazalo se je, da so vsi pripadniki narodne zaščite obvladali omenjena gradiva in so z uspehom končali ta del.

Pred začetkom smo imeli v vsaki skupini (organizirano je bilo po TOZD) razgovore o varnostni situaciji konkretizirano na našo delovno organizacijo in našo okolico ter pojasnili mesto in vlogo pripadnikov narodne zaščite in naše konkretne naloge.

Preizkus je pokazal, da so pripadniki narodne zaščite ženskega spola ravno-pravne z drugimi in so zelo uspešno odgovarjale.

Praktični del preizkusa je bil organiziran na strelišču v Izoli. Ta del je bil pripravljen po „šolskem sistemu“ — po delovnih mestih in skupinah. Tako so bili pripadniki razdeljeni v skupine, in sicer: delovna mesta za

- opis orožja
- razklapanje in sklapanje
- streljanje iz zračne pištole
- na koncu pa pravo streljanje.

Veliko interesa je bilo za streljanje iz zračne pištole in s pravimi naboji. Ne glede na to, da je veliko število pripadnikov imelo prvič orožje v rokah, moramo biti z rezultati popolnoma zadovoljni. Važno je bilo razbiti strah pred uporabo orožja, zato je bila tudi najtežja prav izstrelitev prvega naboja. Rezultati so bili spodbudni, a uspeh v celoti dober. Dosegli smo zastavljeni cilj in to je bilo pri tem najbolj važno.

Moram poudariti še to, da so od celotnega števila pripadnikov manjkali le štirje in še ti so bili opravičeno odsotni.

Najboljši uspeh je dosegel Josip Jurcola, ki je od 50 možnih krogov ustrelil 46. Poleg njega so se odlično odrezali še Marjan Jovanovič, Žika Jovičič, Edvard Iskra in še nekateri. Ne bi bilo prav, če ne bi med temi odličnjaki imenovali tudi Marico Ujhazi, ki je dosegla, oziroma „ustrelila“ 31 krogov. Zelo lepo in odlično!

Na koncu bi se rad zahvalil vsem pripadnikom narodne zaščite, ki so res vložili veliko truda in napora ter na tak način dokazali, da so popolnoma pripravljeni za izvrševanje vseh nalog.

Imeti tako pripravljene pripadnike narodne zaščite v delovni organizaciji, pomeni mirno in nemoteno delo.

Čestitke vsem tistim, ki so dosegli odlične rezultate (imenovani in neimenovani) in hvala ostalim, ki so tako aktivno sodelovali!

Tovariš Ritoša pojasnjuje skupini opis orožja

Tovariš Blažević vrši razklapanje in sklapanje orožja

Skupina strelja s pravimi naboji (poleg vsakega posameznika stoji eden od načelnikov ali pomočnikov načelnika narodne zaščite)

Ocenjevalci vpisujejo uspeh in pripadniki kontrolirajo sebe, kako so streljali.

Ustanovitev IGD Mehanotehnika

Branko Homovec

10. julija smo imeli ustanovni občni zbor industrijskega gasilskega društva Mehanotehnika. Ustanovitev tega društva je velikega pomena za našo delovno organizacijo.

Ne bi posebej omenjal pomena ustanovitve novega gasilskega društva tu na obali, kajti vsi dobro vemo, kaj pomeni imeti vedno več mladih, krepkih prostovoljnih gasilcev, ki bodo nesebično in v vsakem času priskočili na pomoč občanom in širši družbeni skupnosti ob kakršnih koli nesrečah in potrebah.

Še posebej je treba pohvaliti ho-tenje mladih gasilcev, da humano in prostovoljno delajo v novem gasilskem društvu, kajti le na tak način uresni-čujemo zamisli našega dragega pred-sednika Tita, ki vedno ob različnih priložnostih ponavlja, da naša prihod-nost in napredek slonita na mladini, ki odločno nadaljuje tradicije starejše generacije, ki nas je osvobodila izpod jarma fašizma.

Naloge novega gasilskega društva niso majhne. Do danes smo se le orga-nizirali. Potrebno bo še veliko truda, da se članstvo usposobi za reševanje ljudi in premoženja. Gašenje najrazlič-nejših požarov, ki vpričo vse bolj komplicirane tehnologije dela v delov-nih organizacijah terjajo od gasilcev maksimalno znanje za obvladovanje in pogasitev takih požarov. Še bolj važno je, da se čimveč delovnih ljudi gasil-sko izobrazi in da vsak na svojem delovnem mestu skrbi za gasilsko preventivo, tako da do požara sploh ne pride in da se lahko ohrani to, kar delavci s trudom ustvarjajo za boljši jutri.

Ob tej priliki naprošamo samo-upravne organe ter družbeno politične organizacije za pomoč in sodelovanje pri večanju števila članov in članic Industrijskega gasilskega društva Mehanotehnika.

VARSTVO PRI DELU OB POL-LETJU

(Nadaljevanje s 4. strani)

delavcev opravilo preizkus znanja iz varstva pri delu, vendar bi morali izobraževanje razširiti še na širši krog delavcev. V letošnjem letu je delavcev za delo na brizgalnih strojih in ekstru-dorjih. Preizkus znanja je opravilo tudi 36 vodstvenih in 8 vodilnih delav-cev. Za september pa pripravljamo periodični preizkus znanja za vodje izmen in ostale delavce.

Čeprav je bilo število nesreč v prvem polletju letos v primerjavi z lanskim manjše, ne smemo to jemati kot uspeh, kajti številka je lahko zelo varljiva. Mesec junij je bil, kot ome-njeno, po številu nesreč pri delu s 13 nesrečami najnevarnejši, mesec julij, ki je bil mesec kolektivnega dopusta, je terjal 5 poškodb, avgust v prvih de-setih dnevih pa tudi 5. Če bomo šli s takim tempom naprej, bomo v nasled-njih dneh kaj hitro pokvarili pozitivno stanje iz prvega polletja, kar gotovo ni cilj delovnih ljudi in niti službe varstva pri delu. Zato opozarjamo, da si pri-zadevate opravljati delo čim bolj pazljivo, da s svojim obnašanjem pri-spevate k boljšemu uresničevanju skupnih proizvodnih nalog in da ohrani-te svojo telesno in zdravstveno integriteto.

Spomladan-ske sindikalne igre so za nami

Milošev Boris

Na seji komisije za šport in rekre-acijo pri Kraško-obalnem sindikalnem svetu v Kopru so pregledali rezultate tekmoval na spomladanskih sindi-kalnih športnih igrah.

Med 76 sodelujočimi sindikalnimi organizacijami s 5.500 nastopajočimi so zavzeli prvo mesto športniki iz TOMOSA s 539 točkami, drugo mesto je pripadlo Mehanotehniki s 258 točkami, tretje pa Luki z 236 točkami.

Tekmovalo se je v 12 panogah. Končni rezultati tekmoval po po-sameznih panogah pa so naslednji:

Mali nogomet:

1. Slikoplast
2. SGP Gorica
3. Casino
7. Mehanotehnika

Odbojka (moški)

1. Tomos
2. PKAŠ
3. Cimos

(ženske)

1. Tomos
2. Ortopedska bolnica Valdoltra
3. SDK
4. Mehanotehnika

Kegljanje (moški)

1. SGP Stavbenik
2. Mehanotehnika
3. Hotel Metropol
4. Mehanotehnika

(ženske)

1. Tomos
2. Splošna plovba
3. Mehanotehnika

Košarka

1. Tomos
2. Mehanotehnika
3. PTT

Šah (ekipno) moški

1. Tomos
2. Luka
3. SGP Primorje
7. Mehanotehnika

Posamezno (moški)

1. Horvatič Mirko (Stavbenik)
2. Nuzdorfer Stojan (Tomos)
3. Urek Ivan (Iplasi)
- 8–10. Todorovič Mladen (Mehano-tehnika) Mehanotehnika ni imela tekmovalk
13. Vidic Marjan (Mehanotehnika)

(ženske)

1. Hodnik Metka (Cimos)
2. Jakomin Marjetka (Interevropa)
3. Lovrenčič Nadja (SDK)

Rokomet (moški)

1. Tomos
2. Luka
3. Casino
4. Mehanotehnika

(ženske)

1. Ortopedska bolnica Valdoltra
 2. Tomos
 3. SDK
- Mehanotehnika ni imela ekipe

Namizni tenis (ekipno)

(moški)

1. Droga—TOZD Delamaris
 2. Splošna plovba
 3. Primorski tisk
- Mehanotehnika ni tekmovala

(ženske)

1. Tomos
 2. SDK
 3. Splošna plovba
- Mehanotehnika ni tekmovala

POSAMEZNO

moški

1. Kodrič Rajko Spl. plovba
2. Ribičina Lucijan Spl. plovba
3. Petrali Dani, Jadroagent

ženske

1. Ličen Darinka Tomos
2. Ribič Zvezda UJV
3. Mihelj Davorka Rižanski vodovod

Balinanje

1. HP Droga
 2. Tomos II
 3. Tomos I
- Mehanotehnika ni tekmovala

Streljanje (ekipno)

moški

1. Tomos
2. Mehanotehnika
3. Stavbenik

ženske

1. Tomos
2. Obalna samoupr. stan. skupnost
3. Mehanotehnika

POSAMEZNO

moški

1. Zupančič Anton—Tomos
2. Resinovič Ljubo — Tomos
3. Ban Dario — Mehanotehnika
8. Božič Boris — Mehanotehnika
10. Hrovatin Albert — Mehanotehnika
22. Maglica Mirko — Mehanotehnika

ženske

1. Radišič Marija — Tomos
2. Hodnik Marjeta — Cimos
3. Črnac Nela — Lama
7. Baričević Anica — Mehanotehnika
15. Miklavčič Albina — Mehanoteh-nika
17. Vučković Majda — Mehanotehnika

Vlečenje vrvi

1. Tomos
 2. Luka
 3. SGP Gorica
- Mehanotehnika ni imela ekipe

Kros 1500 m (moški)

do 25 let

1. Baruca Valter, ortopedska bolnica Valdoltra
2. Krasič Mirko, Tomos,

od 25 — 30 let

1. Furlanič Zdenko, Lama
2. Hadžić Ramir, SGP Gorica
3. Čaušević Nurija, SGP Gorica

nad 30 let

1. Kozlovič Lucijan, OTKS — Obalna telesna kulturna skupnost
2. Bertok Gvido, Istra Benz
3. Zlobec Dimitrij, UJV

Kros 1000 m (ženske)

do 25 let

1. Čehovin Andreja, PTT
2. Simčič Alenka, Ortopedska bolnica Valdoltra
3. Gojanovič Dara, Tomos

od 25 — 30 let

1. Facejevič Nadja Studio
2. Hodnik Metka, Cimos
3. Kosovel Zmaga, Cimos

Nad 30 let

1. Regent Maruša, Knjižnica
2. Jazbec Breda, Knjižnica
3. Zaletel Anka, Ortopedska bolnica Valdoltra

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

Plavanje (moški)

do 30 let

1. Milkovič Janez, Tomos
2. Jerman Tomi, Interagent
3. Vejnovič Vlado, Tomos

od 30 – 35 let

1. Bandelj Damjan, Luka
2. Jazbec Roman, PTT
3. Franetovič Tomo, Dijaški dom Koper

nad 35 let

1. Zabukovec Branko, Invest biro
2. Murko Aleš, Pravosodje
3. Stepanov Tihomir, Studio

Plavanje (ženske)

do 30 let

1. Simčič Alenka, Ortopedska bolnica Valdoltra
2. Veršič Karmen, Tomos
3. Hečimovič Ingrid, Interevropa

od 30 – 35 let

1. Omčikus Dubravka, Cimos
2. Judin Dragana, Studio
3. Živič Nadja, Tomos

Nad 35 let

1. Tavželj Helena, Splošna plovba
2. Donko Milka, PTT
3. Jazbec Breda, Knjižnica

Pokal za fair play, kot najbolj disciplinirani osnovni organizaciji sindikata v tem tekmovanju je komisija podelila OOS UJV Koper.

Novo vodstvo, novo upanje

OO ZSMS DSSS

Na pobudo OO ZK DSSS je bil 6. 7. 1978 sestanek mladih komunistov, na katerem smo obravnavali predvsem problematiko delovanja osnovne organizacije ZSMS delovne skupnosti skupnih služb. Ugotovili smo, da mladi v DSS do sedaj razen nekaterih posameznikov nismo bili aktivni. Želja mladih komunistov pa je, da mladinska organizacija v skupnih službah ponovno zaživi, zato smo tudi imenovali komisijo v sestavi Druškovič Miran, Vatovec Ondina in Šeat Nikola in jo zadolžili, da pripravi predlog novega vodstva OO ZSMS DSSS in predlog programa dela.

Komisija je pripravila oba predloga in 31. 8. 1978 smo imeli volilno in programsko konferenco OOSMS DSSS, na katero so bili vabljeni vsi člani OO ZSMS DSSS, predstavniki drugih DPO Mehanotehnike in predsednik OK ZSMS Izola Tkalič Marjan ter sekretar OK ZSMS Izola Gerič Vlado. Sprejeli smo program dela, ki sestoji iz naslednjih nalog:

I. Stalne naloge:

1. Vključevanje mladih v ZSMS
2. Vključevanje in spremljanje dela mladih v samoupravnih organih in DPO
3. Organiziranje in združevanje kulturno-zabavnih, športno rekreacijskih prireditvev
4. Organiziranje in združevanje oblik in usposabljanje za delo v ZSMS mladih v MT
5. Prizadevanje mladih za dvig produktivnosti, racionalizacije dela in novatorstva
6. Spremljanje in obravnavo zaključnih poročil o poslovanju delovne organizacije
7. Sodelovanje z mladinci iz drugih OO ZSMS
8. Povezava dela po delegatih z OK ZSMS Izola

9. Vključevanje in spremljanje praktikantov ter pripravnikov v proces dela
10. Aktivno vključevanje v sistem SLO in družbene samozaščite ter varnosti v delovni organizaciji
11. Vključevanje v akcije, ki jih organizira OK ZSMS Izola.

II. Operativne naloge

September

1. Konstituiranje komisij za posamezna področja dela (14. 9. 78)
2. Obravnavo dokumentov za X. Kongres ZSMS po komisijah (28. 9. 78)
3. Organiziranje akcije v počastitev X. Kongresa ZSMS in sindikatov (30. 9. 78)

Oktober

1. Spremljanje dela X. Kongresa ZSMS po komisijah (17. 10. 78)
2. Obravnavo periodičnega obračuna za 9 mesecev OZD Mehanotehnike (31. 10. 78)

November

1. Delovna akcija v proizvodnji (11. 11. 78)
2. Udeležba (izlet) na proslavi 35. obletnice republike v Jajcu

December

1. Programska konferenca OO ZSMS (14. 12. 1978)
2. Srečanje s pripadniki JLA ob dnevu armade (21. 12. 1978).

Imenovano je bilo tudi novo vodstvo, in sicer: Za predsednika je bila izvoljena GOLOB Vesna, za sekretarja Gajtanič Alfred in za blagajnika Banda. Ostali člani predsedstva, ki so obenem predsedniki komisij pa so:

- Druškovič Miran (idejno politično delo)
- Grbec Aleksandra (izobraževanje)
- Munjov Majda (prireditve in kultura)
- Šorgo Silvana (SLO in DS)
- Remišar Žarko (mladinske delovne akcije)
- Vatovec Ondina (informiranje in propaganda)
- Iskra Edvard (šport)
- Vidic Marjan (organizacijska in kadrovska vprašanja)

Čeprav je v OO ZSMS DSSS 45 članov, se jih je konference udeležilo le 11. Vabili smo tudi predstavnike DPO iz Mehanotehnike, vendar se razen enega ni vabilu nihče odzval.

Sprejeli smo program dela, pripravljeni smo delati, toda pri tem potrebujemo podporo in pomoč drugih DPO.

Upajmo, da se bo v prihodnje stanje spremenilo.

Je res moralo biti zavrnjeno

Jambošič Nikola

Predsednik sindikata Vijakarne tov. Smilovič Giorgio je pred nedavnim zaprosil sindikat delovne organizacije Mehanotehnike za denarno pomoč, ki naj bi olajšala stroške izleta delavcev Vijakarne. Izlet bi bil enodnevni, udeležilo pa bi se ga osemdeset delavcev. Sindikat delovne organizacije je negativno odgovoril, in sicer kratko, jedrnat — denarja ni! Z objavo tega odgovora so bili delavci Vijakarne zelo razočarani. Tudi sam sem se tega izleta veselil, vendar se mi zdaj, ko je odgovor znan in z izletom ne bo nič, vsiljujejo nekatera vprašanja. So mar člani sindikata za hip pomislili, preden so odgovorili, da gre za par tisočakov, ki seveda ne bi bili „pogubni“ za sindikat, a bi veliko pripomogli, da bi se delavci „osveženi“ od skupnega izleta vrnili na delovna mesta z večjo voljo do dela. Res pa je tudi to, da takšen izlet ni vsako leto. Ali je morda sindikat postavljen le kot organizacija, ki deluje izključno iz pravnih razlogov? Mislim, da ni odveč, če spomnim na to, da konec tedna veliko ljudi potuje na izlete, seveda so to tisti, ki imajo višje osebne dohodke. Veliko več pa jih ostane doma, ker zaslužijo relativno malo in si izletov ne morejo privoščiti, zato bi se torej skupnega izleta zelo razveselili. A za nekaj takega je pobudnik žal zatajil.

Spomini na Pertinija

Vladimir Pižent

Mnogo naših fantov in deklet je bilo pred vojno in za časa vojne interniranih na otokih ali drugih koncentracijskih taboriščih po celi Italiji. Posebno zloglasna so ostala imena: Ponza, Tremiti, Ventotene, Pisticci, Ustica in druge. Kasneje so se jim pridružila še Gonars, Renicci in druga. V teh taboriščih so se naši ljudje srečali z antifašističnim svetom, španskimi borci in drugimi, katere je uradna Italija relegirala na najbolj samotne in puste otoke. Italijanska antifašistična elita, najrazličnejše obarvana, se je tukaj drenjala v ozkih in zatohlih „kameronih“, kjer so skupaj spali komunisti, anarhisti, socialisti, republikanci, giustizia in liberta in demokristjani, samo jedli so ločeno, ker je imela vsaka stranka svojo menzo. V Ventotene si lahko takrat srečal najbolj reprezentativno predstavništvo današnjega italijanskega parlamenta: Longo, Scocimarro, Rossi, Bauer, Terracini, Ravera, Secchia, Pertini. Najbolj znane osebnosti med Slovenci so bile: Srebrnič, Štoka, Caharija in Bordon. V to pisano politično družino je policija spretno pomešala agente provokatorje, ki so prodajali svoje izdajalske usluge oblastem v zameno za razne koncesije. Ko smo padli v ta vrvež, smo se mi, kot mladi fantje, precej nezaupljivo obnašali do vseh in šele počasi navezali stike s poštenimi političnimi interniranci. Tako sem med drugimi spoznal tudi Pertinija, ki se je takoj pokazal kot izredno vljudna in demokratična osebnost, posebno odprta do problemov mladih. Spominjam se, da dolgujem njegovemu poznavanju italijanskih juridičnih norm in oceni politične situacije nasvet, naj mi, kot študentje in interniranci, ki nismo izgubili državljskih pravic, zahtevamo od italijanskih oblasti, da nas prepustijo k izpitu, češ, če vas ne bodo pustili, bomo vsaj vedeli, koliko je ura. Res so nas pod policijskim spremstvom spremljali na izpite in ko smo se vrnili, smo mu referirali o situaciji. Vse ga je zanimalo, do najmanjše podrobnosti.

Lepe spomine na Pertinija ima tudi tovariš Vrabec, ki je z njim bil na Ponzi od 1936 do 1939. Spominja se ga kot izrednega učitelja in političnega vzgojitelja mladih ter neomajnega borca za obrambo pravic konfinirancev. S svojim velikim osebnim vplivom je že takrat veliko doprinesel k formiranju „Ljudske fronte“ in zbližanju levih antifašističnih struj. Bil je brezkomponisen bojevnik proti fašizmu, tako da mu je policija, ki ga je dobro poznala, dodelila na konfinaciji poleg ostalih zaščitnih mer in šikan, katerih smo bili vsi deležni, še specialnega stalnega policijskega spremljevalca.

Vse nas, ki Pertinija nekoliko boljše poznamo, je razveselila novica, da se je prebil v sam politični vrh današnje Italije in da je postal predsednik republike. Nekako spontano se je rodila zamisel, da mu pošljemo čestitke ob izvolitvi in on je bil tako priazen, da nam je odgovoril.

Novi avtopark

Približujmo kulturo človeku

Boris Milošev

Sedanji način življenja ter želja za boljši standard, še posebej pa nerazvito kulturno življenje v Izoli, nas je motiviralo, da bi poskušali organizirati krajše predstave v času malice. Že prva predstava, in sicer Cervantesove medigre, je uspela in to je bila osnova, da povabimo tudi KUD Abrašević, da obiščejo našo tovarno, se spoznajo s proizvodnjo, obenem pa pripravijo krajši program za naše delavce. Gostje iz Srbije so se našemu vabilu zelo radi odzvali. Naši delavci so pozdravili in z aplavzom nagradili uspešen nastop folklorne in tamburaške skupine. Poleg plesov pa smo videli in spoznali tudi srbsko narodno nošo.

KUD Abrašević je amatersko kulturno umetniško društvo in šteje okoli 400 članov. Med njimi srečamo delavce, učence, tehnike, inženirje, zdravnike, magistre itd. V Izolo so prišli na povabilo pihalnega orkestra, kateri jim bo obisk vrnil že 15. tega meseca v Arandelovcu.

21222 d zgb
279/225313
roma 22/20 2 1030 itgvt

etat
viktor vrabec pizent vlado
jacomin
valerio mosovelova 1
66310 izola ju

ringrazio per cortesì espressioni et saluto fraternamente
sandro pertini

col 1 66310

Potovanje v Avstralijo

UN VIAGGIO IN AUSTRALIA

di Candido Nilo

Un maestoso „BOEING 747 B“ pronto per la partenza, attende per ingoiare nel suo capace ventre i 300 e più passeggeri. Alle 20 h 30' del 2 marzo dall'aeroporto di Beograd il „BOEING“ della società Qantas spicca il volo verso Atene, e dopo 1 ora e 30 minuti atterriamo con un gusto ad un motore. Per la riparazione ci fermiamo per ben 6 ore, bloccati nell'apparecchio. Faccio una dormita, e quando mi sveglio, finalmente si riparte. Sorvoliamo l'Irak, Iran, India e finalmente dopo quasi 10 ore di volo arriviamo a Bangkok in Thailandia. Qui si scende per una breve sosta, fa molto caldo, di un umido tropicale. Entriamo nell'aeroporto: qui come sempre provo un senso piacevole nell'incontrare gente di tutte le razze e colori. (La prima volta questa impressione l'ho provata all'aeroporto di Orli).

Negli negozi vengono offerti vari

fare una puntata nell'interno dell'Australia e precisamente a Lighting Ridge, ove si trovano le miniere degli „opali“.

Il giorno 25. III. si parte in buona compagnia con due auto.

Il tempo è bello, soltanto sulle modeste montagne di Katumba, troviamo un po di nebbia. Più che ci si inoltra nell'interno il traffico sparisce. Stormi di papagalli scappano al nostro arrivo. Si vedono delle vaste farme, ovverosia delle piantagioni che sono isolate dal mondo.

I chilometri succedono ai chilometri, la solitudine è completa, il silenzio è lunare. Qui vedo quanto è spopolata l'Australia, passa ogni tanto qualche rara automobile.

In lontananza vedo degli Emu (struzzo australiano) che scappano spaventati. Sulla strada si trova qualche canguro morto, investito da qualche auto durante la notte.

Alla sera si arriva a Walgett un paese che pare disabitato. Per la strada quasi deserta, si incontra rare persone la maggior parte aborigeni la vera razza australiana, però abbruttiti dall'alcool. (Questo è un regalo della civiltà europea.)

Passo la notte in un motel, dopo aver percorso oltre 700 km. Nella

budim, finalmente nadajujemo z letenjem. Preletimo Irak, Iran, Indijo in po 10 urah letenja prispemo v Bangkok na Tajskem. Tu za kratek čas izstopimo. Srečam se s tropsko vročino in vlago. Na letališču mrgoli ljudi vseh ras in barv. Opazovanje le-teh mi vzbuja zelo prijetne občutke (prvič sem to občutil na letališču v Orliju).

V trgovinah nam ponujajo različne artikle, med katerimi so najbolj pogosti spominki. Najlepše pri vsem tem pa so prodajalke z orientalsko lepoto. Odpotujemo: še 10 ur letenja.

Potovanje nam krajšajo predvajanje filmov, glasba po želji na 3 postajah in kdaj pa kdaj kakšen požirek Scotch.

Končno opazimo prvo svetlobo zore, pravkar letimo nad Avstralijo. Pod sabo vidimo neskončne gozdove, naselij skoraj ni, le tu pa tam se opazi pet do šest hišic, izgubljenih v nepreglednem zelenju. Za nekaj časa se ustavimo v Melbourne, nakar nadaljujemo pot do Sydneya. Tu, po dveh letih, ponovno srečam sorodnike in prijatelje.

Kakšna sprememba!

V 24. urah sem se iz evropske zime preselil na začetek avstralske jeseni s temperaturo 28 stopinj C.

Ker sem Sydney poznal že na prejšnjem obisku, sem se odločil, da obiščem notranjost Avstralije, na-

tančneje Righting Ridge, kjer so rudniki opala.

25. marca, v dobri družbi, odpotujemo. Vreme je lepo, le na gorah Katumbe je nekaj megle. Prometa je vedno manj. Jate papig se ob našem prihodu splašijo. Vidimo posamezne nasade, ki so popolnoma izolirani od sveta.

Požiramo kilometer za kilometrom, osamljenost je popolna, tišina je taka kot na luni. Šele sedaj vidim, kako je Avstralija redko naseljena, le kdaj pa kdaj srečamo kakšen avtomobil. V daljavi vidim emuje — avstralske noje, ki preplašeni zbežijo. Na cesti najdemo kakšnega mrtvega kenguruja, ki ga je ponoči povozil mimoidoči avto.

Zvečer prispemo v Welgett, kraj je videti nenaseljen. Po skoraj praznih cestah srečamo le redke osebe, največkrat staroselce (prva avstralska rasa), skazene zaradi prekomernega uživanja alkohola (dar evropske civilizacije).

Po 700 km vožnje prespim v nekem motelu. Sredi noči se prebudim in čeprav sem utrujen, me radovednost žene na prosto.

Prevzame me prijeten koncert nočnih ptic in čudovito migetanje zvezd, najlepša med njimi pa je „južni križ“.

Ob zori sem že na nogah, pripravljen na doživljanje novega dne.

(nadaljevanje prihodnjič)

Od mesta do mesta — nekje dražje, drugod ceneje

(v prvi polovici julija 1978. leta). Iz potrošačkok informatora

živilo	najceneje	najdražje
krompir	Sremska Mitrovica 2,10	Novo mesto 14,00
fižol	Bjelovar 10,00	Koper 33,40
čebula	Priština 3,00	Ljubljana 20,00
korenje	Zaječar 10,00	Ljubljana 60,00
sladko zelje	Tuzla 2,00	Maribor 12,00
	Leskovac 2,00	
grah	Tuzla 4,00	Maribor 30,00
boranija	Kragujevac 12,50	Dubrovnik 40,00
	Titovo Užice 12,50	Pula 40,00
		Koper 40,00
češnje	Zaječar 8,00	Bjelovar 40,00
		Gospić 40,00
jagode	Šabac 13,00	Ljubljana 40,00
limone	Titov Veles 15,10	Ljubljana 50,00
domači sir — riban	Doboj 16,00	Varaždin 25,05
		Novi Sad 40,00
domači sir — koščki	Valjevo 15,00	Gospić 40,00
jajca	Sisak 1,40	Ljubljana 73,04
	Zrenjanin 1,40	Dubrovnik 2,50
goveje meso	Priština 35,85	
telečje meso	Prizren 48,00	Gospić 49,70
svinjsko meso	Tetovo 48,30	Split 49,70
jagnjetina	Tuzla 70,00	Novo mesto 70,50
	Kraljevo 70,00	Bitolj 63,00
	Peć 70,00	Osijek 87,00

DOPISUJTE

V

mi
mehanotecnika izola

In memoriam

STOJAN VALENČIČ

Na tem mestu smo se zbrali tvoja družina, sorodniki, sodelavci, prijatelji in znanci, da te pospremimo na tvoji zadnji poti.

Globoko nas je presunila vest, da si nas za vedno zapustil, da se je nit tvojega življenja pretgala ravno pri opravljanju delovne dolžnosti, katero si vedno jemal z največjo resnostjo.

Rodil si se pred petdesetimi leti v Javorju v Brkinih kot sin obrtniške družine. Že kot otrok si se od očeta navzel delovnih navad iz stroke, ki si jo do nedavnega opravljal.

V Mehanotehniki si se zaposlil leta 1959 kot strojni ključavničar. Nato si dolga leta delal na vzdrževanju v remontu, v DE 120 ter nato prevzel nalogo vodje vzdrževanja v TOZD Tehnične igrače.

Kot dolgoletnega sodelavca, saj si v Mehanotehniki delal celih 19 let, se te spominjamo kot delavca, ki ni nikoli odklonil pomoči, ki je zadane mu naloge opravljal z vso resnostjo in požrtvovalnostjo.

Ne moremo mimo tvoje nesebične pomoči pri vzgoji našega mladega kadra. Kot sposobnega vzdrževalca naprav in strojev te je poznalo in cenilo veliko delavcev Mehanotehnike in delavcev v drugih DO.

Skozi delo se je videla tvoja velika privrženost družbi, katere del si bil ter samoupravno-socialističnemu sistemu.

Vedno si bil pripravljen pomagati, svetovati, vzgajati, za kar ti najlepša hvala.

Res je, s teboj smo izgubili veliko. V sredini, kjer si delal bo ostala praznina, katero bomo s težavo zapolnili.

V naših srcih in v srcih tvojih najbližjih pa se praznine ne bo dalo zapolniti.

Mi delavci Mehanotehnike globoko sočustvujemo s tvojo družino, katero si ljubil in spoštoval.

Odrasli hčeri, kateri si z ženo Marijo vzgojil, sta izgubili ljubljenega očeta, žena Marija pa ljubečega moža.

Na tem mestu ti besedami ni mogoče povedati vsega tistega, kar si dobrega storil za razvoj Mehanotehnike, ne moremo opisati vseh lepih in kritičnih trenutkov, ki smo jih preživeli ob tebi.

Lahko pa se ti še zadnjič iskreno zahvalimo za vse, kar si storil za družino, sodelavce in družbo.

Naj ti bo lahka slovenska zemlja!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža in očeta Stojana Valenčiča se zahvaljujemo kolektivu Mehanotehnike za izkazano zadnjo čast in trud, tople poslovilne besede ter darovano cvetje.

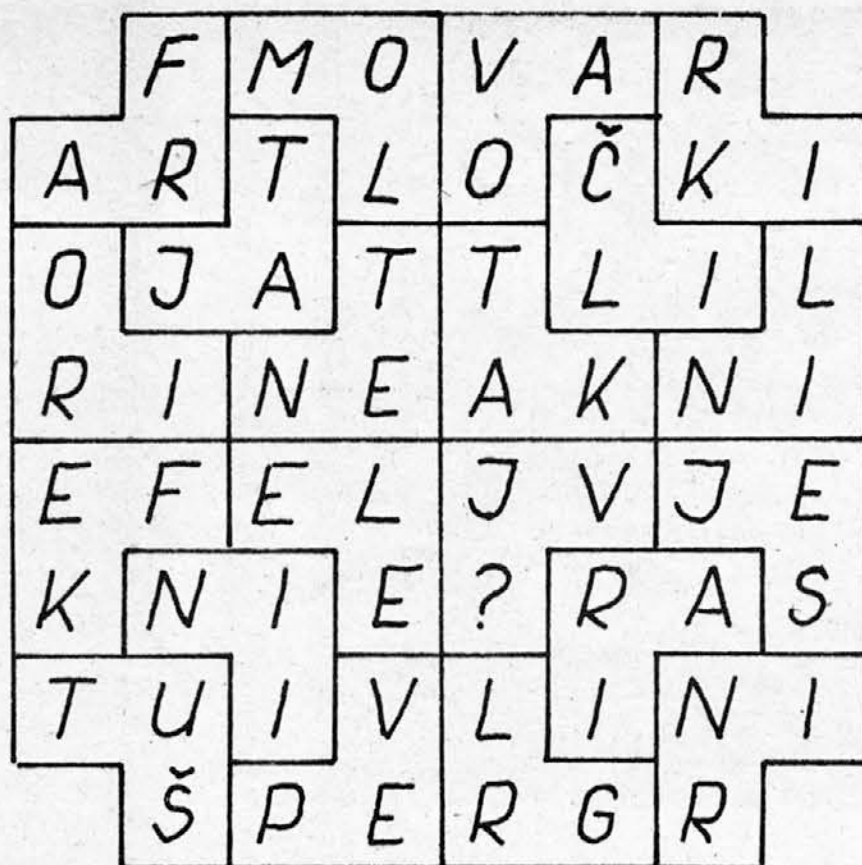
Žena in hčerki

Izola, dne 27. 9. 1978

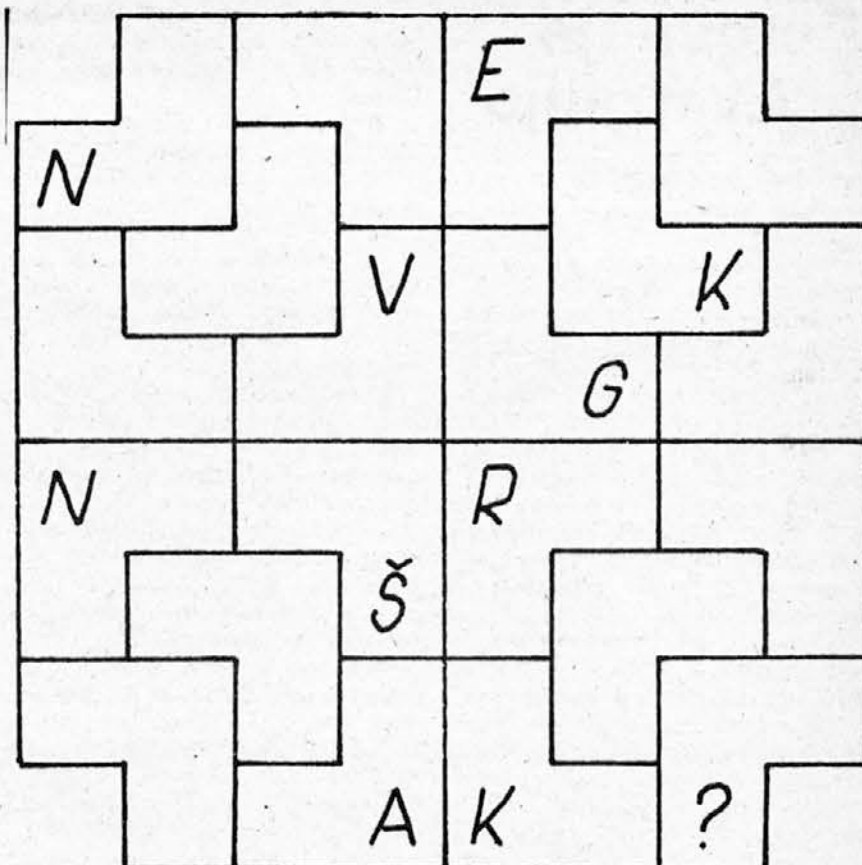
mi 29. 9. 1978

7

sestavljanka

Sestavne dele desnega lika prenesite v levi lik, kjer imajo enako obliko in lego. Za pomoč pri reševanju je nekaj črk že vpisanih na pravo mesto. Ob pravilni rešitvi dobite šest naših proizvodov.

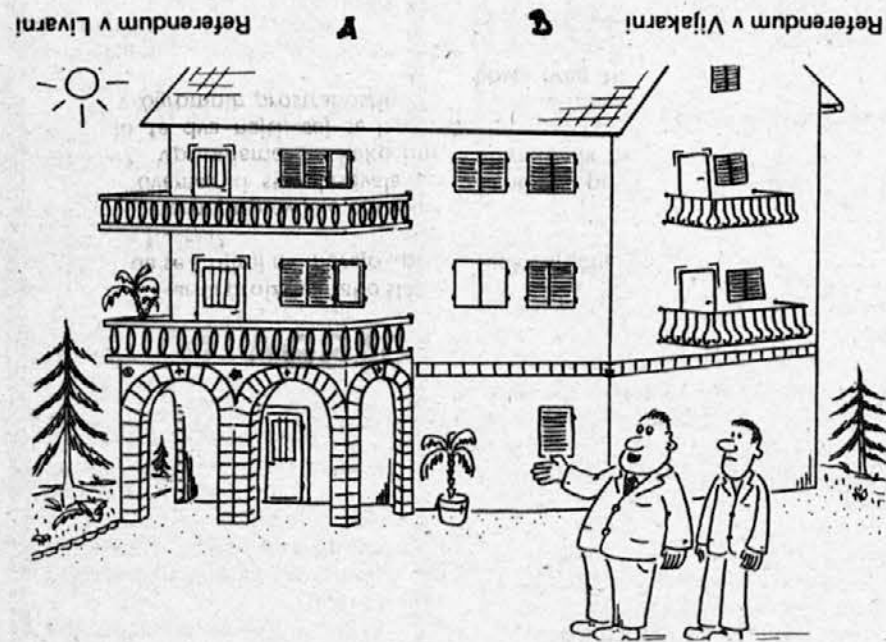
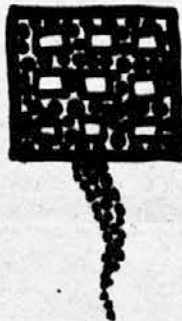
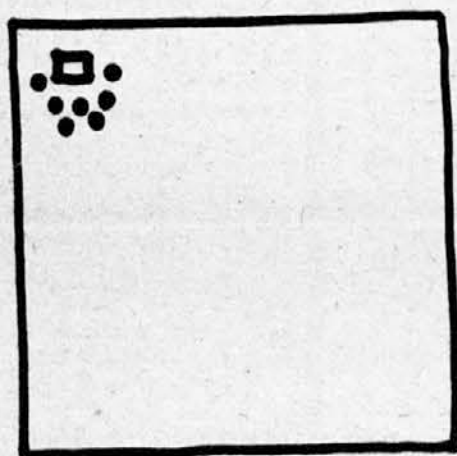

Ali že veste...

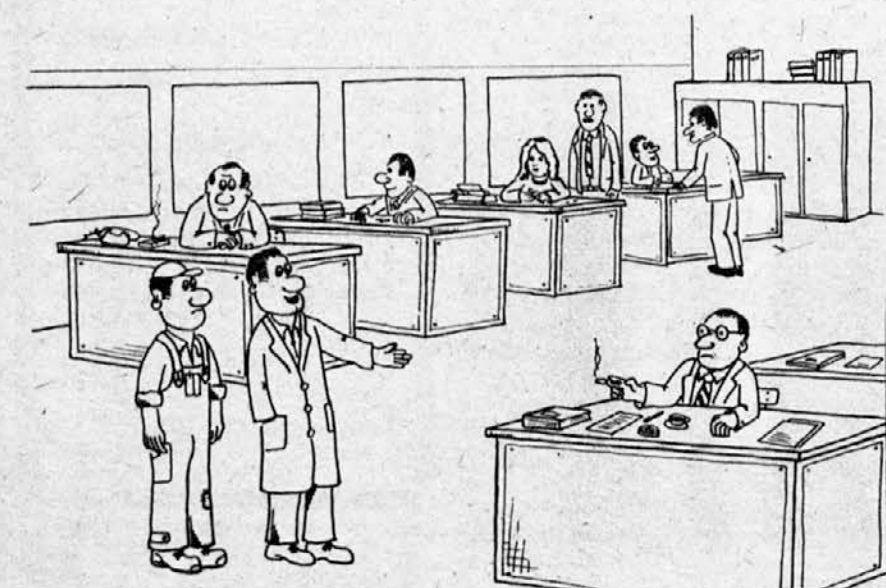
- da Vijakarna proizvaja tako slabe „šraufe“, da se z njimi ne morejo „prišraufati“ k livarni?
- da v Livarni pripravljajo obračun s tistima dvema, ki sta glasovala za združitev? Vprašujemo se, kako jim bo uspelo ta dva najti, saj se lahko skrivata v ogromnih prostranstvih Livarne.
- zakaj je referendum o združitvi propadel? Zato, ker se delavci zaradi

- vesoljskih dimenzij svojih prostorov redko srečujejo in dober glas ni segel v deveto vas.
- da se je naš svetovni popotnik Candido po povratku iz Avstralije odločil, da bo naslednjo sezono raziskoval siva prostranstva Livarne.
- da bomo zaposlili dva čistilca, ki bosta pred 14. uro brisala prah z avtomobilov pred tovarno, da jih bodo lastniki spoznali.

KAJ JE TO?

In to je tisti moj skromni vikend, o katerem sem ti pravil.

No vidiš Janez, tukaj so pa naše skrite rezerve

Spoznavajmo svojo okolico,

Obalno plansko društvo Koper

Lačna (452)

Lačna (domačini jo radi imenujejo kar Kras) je planota nad Gračičem nad vasjo, to pomeni v smeri proti vzhodu, proti Slavniku. Gračiče leži 21 km od Kopra ob cesti, ki vodi proti Buzetu. Na križišču pri odcepu v vas je nekaj hiš in stavb, med katerimi so zadržni dom s trgovino, gostilna in seveda osnovna šola. Omembe in ogleda je vreden lep spomenik padlim borcem v NOB. Nasproti gostilne ob kapelici zavijemo (če pridemo iz Kopra) v levo proti vasi, ki je skrita za grebenom z imenom Griža in se vidi le vrh zvonika cerkve Sv. Miklavža. Na pot nas opozarjajo markacije, ki nas od tu dalje vodijo do vrha Lačna. V strnjeno pozidani vasi z vsemi značilnostmi istrske arhitekture zasledimo tudi nekaj hiš, ki so še v ruševinah, saj so Nemci 2. 10. 1943 požgali vso vas, razen dveh hiš.

Na že omenjenem zvoniku zasledimo leta 1876 vzdano ploščo z napisom v glagolici in cirilici. Ob koncu vasi zavijemo na desno proti vrhu. Pot je dobro označena s Knafelčevimi markacijami, puščicami in napisi. Ob poti, ki poteka po značilnem kraškem terenu, se nam nudi lep razgled na Gračičsko valo, proti Poletičam, Gradinu itd. na zahodni strani. Med potjo se srečujemo s prosto rastočim in gostim žajbeljem (*Salvia officinalis*) ali čistec, oziroma hodulja. V okolici mu pravijo tusagovje. To je močno dišeča zdravilna rastlina. Ni čudno, da jo najdemo tu, ker ni doma samo v vrtovih, pač pa na apnenčastih tleh, kjer je zavarovan pred pozebo in zmrzaljo. Je zelo skromna rastlina, vendar občutljiva za pozebo.

O neposredni bližini poti lahko ob pravem času srečujemo zvončke, vijolice in drugo cvetje. Tik pod vrhom, na levi strani poti je kakih 20 m stran jama, v katero so se zatekali domačini tudi v času II. svetovne vojne.

Ko dospemo na planoto, zagledamo na odprti jasi drog s tremi napisi v obliki puščic in sicer: Lačna, Hrastovlje in Gračiče. Od tu do vrha Lačna, ki je naši desni strani, je okrog 200 m in nas pot vodi ob zidu, ki služi kot parcelna meja in zavarovanje pred požari.

V poletnem času je potrebna previdnost, kajti lahko naletimo na strupeno kačo. Najbolje bo, da jo pustimo pri miru in se ji izognemo.

Ime Lačna izvira iz dejstva, da krma Lačne, kakor so gonili domačini živino na pašo, ni bila preveč užitna, tako da so se krave vračale s planote bolj lačne kot site. Drugi pa trdijo, da je izvor imena drugje. Domačinke, ki so hodile grabit listje ali pa po suhljad, so se vračale domov lačne. Bolj verjetna je prva varianta.

Dostop — Iz vasi Gračiča, kot smo že opisali. Lahko pa tudi iz Kubeda ali Hrastovlj, vendar ti poti nista še označeni.

Razgled — Z ozirom na to, da je vrh zaraščen z borovci, je možen razgled le proti jugozahodu na gradiško valo, Gradinu, Poletičem itd.

Tura in povratek — Kdor ni vezan na osebni avtomobil, je najbolje, da se spusti v Kubed po stezi na levo ali pa naravnost in desno proti Hrastovljam.

Štampiljka — Štampiljka se hrani v gostilni na križišču.

objameš rožo
in jo poljubiš
rdečo rožo
na skriti stezi

zgodi se
da ljubezen zapoje

Radivoj Pahor

VOLIM DA PIŠEM

Marinkovič Mirko

Ne, ne pišem zbog interesa ne pišem za reputacijo za uspeh ili platu ne volim publikacijo.

Volim i hoću da pišem da osjetim da postojim da radim, da stvaram da osjetim da dišem.

Pisati pravo je zadovoljstvo jer tada osjećam sve lijepo i ljubav i sreću i radost i spokojstvo.

Ne volim hiperbole ne bolim intrige ni laži ne volim laskanje ni ogovaranje ne volim lažne parole.

Ne volim prevarante sukobe ni ratove ne volim egoiste, ili znajte da volim sve što je lijepo prirodno, ograničeno sve što je dobro, napredno i zanimljivo.

PJESMA VIJAKARNI

Marinkovič Mirko

Čim se dođe do portira tonovi se čuju razni Vijakarna to nam svira stroj se puni, stroj se prazni.

Sto god ideš njojzi bliže misli ti se razne kote ton za tonom tu se niže misliš, da se čuju note.

Al' kad dođeš u odjelek uhvati te prava muka izgubi se svaka nota a čuje se cika buka.

— Rakar Veselka. Krtačenje in obračanje vreče za pidžame

mi

mehanotehnika izola

glasilo delovne organizacije Mehanotehnika Izola, Polje 9. Izdaja odbor za informiranje. Ureja uredniški odbor: Laura Lisjak (glavni urednik), Ciril Mezek (odgovorni urednik), Ljubo Klanjšček, Boris Milošev, Viljem Orel, Janko Gobbo, Janez Skok, Jože Bolha. Naklada 1800 izvodov. Izhaja mesečno. Tisk Ljubljanski dnevnik. Naslov redakcije: Izola, Polje 9, telefon 71-620, int. 203.

STATUT

TOZD tehnične igrače

Vsebina:

I — Splošna določila	člen 1—2
II — Statusne določbe	člen 3—11
III — Dejavnost in organizacija temeljne organizacije	člen 12—16
IV — Uresničevanje samoupravljanja	člen 17—52
1. Referendum	člen 18—24
2. Odločanje na zboru delavcev delovnih enot	člen 25—33
3. Uresničevanje samoupravnih pravic in dolžnosti s kontrolo izvrševanja sklepov	člen 34 — 35
4. Samoupravna delavska kontrola	člen 36—42
5. Posebne pravice in dolžnosti delavcev v samoupravljanju	člen 43—52
V — Organi upravljanja	člen 53—105
1. Delavski svet	člen 54—70
2. Izvršilni samoupravni organi	člen 71—80
A — Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu	člen 73—74
B — Komisija za gospodarstvo	člen 75—76
C — Komisija za varstvo pri delu	člen 77—78
D — Komisija za sistem delitve dohodka	člen 79—80
3. Poslovodni organi	člen 81—88
4. Delegati v samoupravnih organih delovne organizacije	člen 89—91
5. Delegacije TOZD v drugih organizacijah	člen 92—103
6. Zapisniki o delu in sklepih organov upravljanja	člen 104—105
VI — Koriščenje in razpolaganje s sredstvi	člen 106—121
1. Osnovna sredstva	člen 108—115
2. Obratna sredstva	člen 115—120
3. Združevanje sredstev	člen 121—122
VII — Ustvarjanje in razporejanje dohodka	člen 123—128
VIII — Gospodarsko načrtovanje in programiranje dela	člen 129—134
IX — Ljudska obramba in družbena samozaščita	člen 135—152
1. Pristojnosti organov upravljanja v vojnih razmerah	člen 145—147
2. Družbena samozaščita	člen 148—151
3. Naloge družbeno političnih organizacij	člen 152
X — Informiranje delavcev	člen 153—158
XI — Poslovna tajnost	člen 159—164
XII — Samoupravni splošni akti	člen 165—171
XIII — Prehodne in končne določbe	člen 172—175
XIV — Razglas	

STATUT

TOZD tehnične igrače

I — Splošna določila

1. člen

S tem statutom delavci temeljne organizacije v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju temeljnih organizacij v delovno organizacijo „Mehanotehnika — Izola“, samoupravno urejajo temeljna vprašanja položaja temeljne organizacije, njene organizacije, poslovanja in notranje odnose.

Na podlagi tega statuta in v skladu z njim, se lahko posamezni notranji odnosi podrobneje uredijo z drugim splošnim aktom.

2. člen

Temeljna organizacija je sestavni del ožje in širših družbenopolitičnih skupnosti, sodeluje v njihovem delovanju in krejitvi s tem, da prispeva za njihove potrebe na podlagi enotnih meril.

II — Statusne določbe

3. člen

Temeljna organizacija je organizirana in konstituirana s sklepom zbora delavcev z dne 15. 10. 1973 in vpisana v sodni register pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Kopru pod številko 225-01 po sklepu Srg. 530/74 z dne 2. 9. 1974. Temeljna organizacija je združena v delovno organizacijo „Mehanotehnika“ — Izola po samoupravnem sporazumu o združevanju sprejetim dne 9. 2. 1974.

4. člen

V poslovnih razmerjih s strankami temeljna organizacija združenega dela posluje pod imenom „Proizvodnja tehničnih igrač“ delovne organizacije združenega dela Proizvodnja in prodaja igrač, kovinskih in plastičnih izdelkov MEHANOTEHNIKA — IZOLA.

Skrajšano ime temeljne organizacije združenega dela glasi: „MEHANOTEHNIKA — IZOLA — TEHNIČNE IGRAČE“

5. člen

Sedež temeljne organizacije združenega dela je v Izoli, Polje 9 v občini Izola, SR — Slovenija.

6. člen

Temeljna organizacija je pravna oseba in ji pripadajo vse pravice na podlagi ustave, zakona in samoupravnega sporazuma o združevanju.

Na delovno organizacijo kot celoto je prenesla temeljna organizacija naslednje pristojnosti: pravni promet do tretjih oseb, ki zajema nabavo in prodajo, sklepanje pogodb, pravno zastopanje, zadeve računovodstva in finance, kadrovske zadeve, narodne obrambe, splošne zadeve, zadeve komercialne operative, transport in druge zadeve, dogovorjene v samoupravnem sporazumu o združevanju v delovno organizacijo.

7. člen

Temeljna organizacija je odgovorna za svoje obveznosti z vsemi sredstvi s katerimi razpolaga.

Za obveznosti delovne organizacije je temeljna organizacija odgovorna solidarno v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju v delovno organizacijo. Za obveznosti drugih temeljnih organizacij v sestavi DO je temeljna organizacija v skladu s sklenjenim sporazumom o združevanju neomejeno subsidiarno odgovorna.

8. člen

Temeljno organizacijo zastopa direktor temeljne organizacije. Med odsotnostjo ga nadomešča oseba, ki jo pooblasti delavski svet. Oseba, ki nadomešča direktorja ima iste pravice in dolžnosti direktorja.

Za določene posamezne zadeve, lahko delavski svet pooblasti za zastopanje druge osebe.

Direktor lahko s posebnim pooblastilom prenese svoje pooblastilo za zastopanje v posameznih zadevah na druge osebe. Direktor določa obseg in vsebino pooblastila.

9. člen

Za temeljno organizacijo podpisuje direktor temeljne organizacije, kolikor za določene zadeve delavski svet ne določi druge osebe. V poslovanju z bankami in službami družbenega knjigovodstva finančno dokumentacijo podpisujeta direktor temeljne organizacije in vodje finančne službe.

Finančno in drugo dokumentacijo, ki se nanaša na poslovanje s sredstvi temeljne organizacije v odnosih s finančno službo podpisuje direktor temeljne organizacije, v kolikor delavski svet ne pooblasti drugo osebo.

10. člen

Pečat temeljne organizacije je pravokotne oblike in vsebuje skrajšano ime:

„Mehanotehnika — Izola“, n.sol.o.

TOZD — „TEHNIČNE IGRAČE“ Izola, n.sub.o.

11. člen

Za zaščito pravic za proizvodnjo in označevanje kvalitete proizvodov ima temeljna organizacija v sklopu podjetja zaščitni znak, na katerem sta črki „MT“ v značilnem slogu in napis „Izola“. Črki in napis sta v šestoglatem okviru.

III — Dejavnost in organizacija temeljne organizacije

12. člen

Dejavnosti (predmet poslovanja) temeljne organizacije je glavna in stranska. Glavna dejavnost je:

— Proizvodnja mehaničnih, električnih, tehničnih in drugih igrač (šifra dejavnosti 013909);

Stranska dejavnost je:

— Proizvodnja kovinskih stisnjenih proizvodov (šifra dejavnosti 011390);

— Proizvodnja izdelkov iz plastičnih mas (šifra dejavnosti 011949).

13. člen

Temeljna organizacija lahko spremeni, oziroma dopolni dejavnosti navedene v prejšnjem členu, pri čemer pa ne more zajeti dejavnosti, ki so predmet poslovanja drugih temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije.

14. člen

Administrativna, strokovna, pomožna in podobna opravila v zvezi opravljanja dejavnosti v smislu prejšnjih členov, ki so skupnega interesa za vse temeljne organizacije v sestavi delovne organizacije, opravlja delovna skupnost „Skupne službe“ v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju v delovno organizacijo.

15. člen

V sestavi temeljne organizacije poslujejo kot oblika organiziranega dela naslednje delovne enote:

- Priprava dela (strokovna služba);
- Proizvodnja igrač „Elektroželeznice“;
- Proizvodnja igrač „Telefon“;
- Proizvodnja igrač „Tračnice“;
- Proizvodnja igrač „Šivalni stroji“;
- Proizvodnja igrač „Plastične igrače“.

16. člen

Podrobna notranja organizacija temeljne organizacije na oddelke in skupine se določi s splošnim aktom.

IV – Uresničevanje samoupravljanja

17. člen

Delavci temeljne organizacije uresničujejo pravice in dolžnosti samoupravljanja z:

- odločanjem: referendumom; na zboru delavcev delovnih enot;
- kontrolno: izvrševanje sklepov dela izvršnih organov dela služb temeljne organizacije;
- preko izvoljenih izvršilnih organov upravljanja in delegatov v drugih organih samoupravljanja.

1. Referendum

18. člen

Delavci na zboru ali pa delavski svet lahko odločijo, da se o določeni zadevi, za katero reševanje je pristojen zbor delavcev, razpiše referendum.

Obvezno se razpiše referendum za odločanje o zadevah:

- o samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji;
- o samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo, sestavljeno organizacijo ali poslovno skupnost;
- o spremembah statusne organizacije temeljne organizacije, delovne organizacije in sestavljene organizacije;
- o statutu temeljne organizacije, delovne organizacije in sestavljene organizacije;
- o osnovah plana temeljne organizacije;
- o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo;
- o drugih samoupravnih sporazumih, če je to z zakonom določeno;
- o sklepih, ki se nanašajo na odpoved pravic, oziroma do nadomestila ali povrnitve združenih sredstev;
- o sklepih o drugih vprašanjih, kadar je to določeno z zakonom.

19. člen

Referendum razpiše delavski svet. Referendum izvede komisija, ki jo imenuje delavski svet. Komisija ima predsednika in najmanj dva člana.

20. člen

Komisija za izvedbo referenduma ima dolžnost, da:

- sestavi seznam delavcev (imenik), ki imajo pravico glasovati;
- pripraviti glasovnice;
- določiti mesto, datum in čas glasovanja;
- nadzorovati zakonito izvedbo glasovanja;
- ugotoviti izid glasovanja;
- objaviti izid glasovanja.

21. člen

Na referendumu ni možno glasovati za vprašanja, o katerih niso bili delavci seznanjeni s pismenim gradivom najmanj 8 dni pred dnevom glasovanja na referendumu.

22. člen

Na referendumu se glasuje tajno z glasovnicami. Glasovnica mora vsebovati nedvoumno napisano vprašanje o katerem je razpisan referendum in možni odgovor „za“ in „proti“.

Glasovanje se izvrši z zaokrožitvijo odgovora.

23. člen

Odločitev referendumu je sprejeta z večino glasov delavcev, ki so bili upravičeni glasovanja na referendumu.

24. člen

Komisija za izvedbo referenduma je dolžna, da v roku od 24 ur po končanem glasovanju poda poročilo o izidu referenduma delavskemu svetu.

Delavski svet verificira in razglasi izid referenduma.

2. Odločanje na zboru delavcev delovnih enot

25. člen

Delavci delovnih enot, uresničujejo svoje samoupravne pravice in dolžnosti, ki se nanašajo na zadeve delovne enote, na zboru delavcev delovne enote.

Zbor delavcev delovne enote sestavljajo vsi delavci razporejeni na delovna mesta v delovni enoti.

26. člen

Delo zbora delavcev delovne enote vodi predsednik zbora ali njegov namestnik.

Predsednik zbora delavcev ima naslednje pravice in dolžnosti:

- sklicuje zbor delavcev;
- določa mesto in čas zborovanja;
- predlaga dnevni red;
- vodi delo zborovanja;
- skrbi za red na zborovanju;
- zagotavlja pravico delavcev, da iznašajo svoja mišljenja in predloge;
- skrbi, da se sestavi zapisnik;
- pomaga, da se formulirajo zaključki in sklepi zbora;
- ugotavlja, da se v zapisnik vpišejo sprejeti sklepi;
- podpisuje zapisnik o delu zbora delavcev;
- skrbi, da se dostavijo sklepi zbora delavcev predlagatelju in organu pristojnemu za izvršitev;
- opravlja ostala opravila določena s poslovnikom.

27. člen

Predsednika zbora delavcev in njegovega namestnika izvolijo delavci neposredno s tajnim glasovanjem na podlagi kandidature liste in sicer tako, da je kandidat, ki dobi največ glasov, izvoljen za predsednika, drugi pa za namestnika.

Kandidata predsednika in namestnika sta izvoljena, če za njih glasuje več kot polovico delavcev. V primeru, da ob prvem glasovanju nobeden od kandidatov ne dobi potrebne večine glasov, se volitve ponovijo vse dokler kandidati ne dobijo potrebno število glasov.

28. člen

Mandat predsednika in namestnika zbora delavcev traja 2 leti. Nihče ne more biti izvoljen več kot dvakrat zaporedoma.

Za predsednika in namestnika ne more biti izvoljen delavec, ki je kot individualni poslovodni organ direktno odgovoren zboru delavcev (vodje delovnih enot in direktor TOZD).

29. člen

Predsednik zbora sklicuje zbor po potrebi. Predsednik je dolžan sklicati zbor delavcev, če to zahteva skupina 20-tih delavcev, sindikalna organizacija, vodja delovne enote ter po sklepu delavskega sveta, če je nujno razpravljati in sklepati o zadevah, ki se nanašajo na poslovanje TOZD, ali delovne organizacije.

30. člen

Zbor delavcev se sklicuje praviloma najmanj tri dni pred določenim dnevom zborovanja.

S pozivom na zborovanje se dostavlja na uvid tudi gradivo za razpravo s predlogom sklepa ali zaključka, ki ga je potrebno razpravljati in sprejeti na zboru.

V izjemnih primerih, kadar okoliščine ne dovoljujejo sklic sklepa rednega zbora je možno sklicati zbor v krajšem roku od tri dni in brez predhodno dostavljenega gradiva. V takem primeru se mora podati ustrezno obrazložitev na samem zboru.

31. člen

Na zboru delavcev delavci odločajo, oziroma izražajo svoja stališča o naslednjih zadevah:

- o sklenitvi samoupravnih sporazumov in sprejemu drugih splošnih aktov;
- o delitvi dohodka in osebnih dohodkov;

- izvolitvi in odpoklicu delegatov v delavskem svetu in drugih vprašanjih, za katera je tako določeno v ustavi, zakonu in samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo;
- o nabavi patentov, licenc in drugih pravic industrijske lastnine;
- o razpolaganju in smotrni uporabi sredstev TOZ D;
- o pogodbenih obveznostih v breme dohodka TOZD;
- o kalkulativnih stroških za proizvodnjo;
- o odpisih osnovnih sredstev in obratnih sredstev;
- o predlogih za kreditiranje stanovanjske izgradnje delavcev;
- o pooblastilih izvršilnim organom za najemanje posojil;
- o periodičnih obračunih in poročilih glede izvrševanja gospodarskih načrtov;
- o zaključnih investicijskih programih in projektih;
- o potrditvi zaključnega računa TOZD;
- o prenehanju dela skupine delavcev, če se trajneje zmanjša obseg dela oziroma poslovanje TOZD in ima to za posledico nehanje lastnosti dela skupine delavcev pod pogoji, ki jih določa statut;
- kontroliranje poslovanja – delovanja izvršilnih organov in osebni odgovornosti delavcev – vodilnih in vodstvenih;
- razpravljajo o mnenjih in predlogih organov družbeno-političnih organizacij in skupnosti ter sprejemajo potrebne sklepe;
- volijo svojega predsednika in njegovega namestnika;
- o drugih zadevah, ki se podajo na odločanje delavcev od strani pristojnih organov.

32. člen

Vsak delavec ima pravico, da na zboru delavcev razpravlja in pove svoje mnenje o zadevah, ki so na dnevnem redu.

Sklepi zbora se sprejemajo z večino glasov vseh delavcev delovne enote razen v primerih, ko je z zakonom drugače določeno.

Sklepi zborov delovnih enot, ki se nanašajo na zadeve v interesu same delovne enote, postanejo veljavni ob sprejetju na zboru. Sklepi zborov delovnih enot, ki se nanašajo na zadeve v interesu celotne TOZD ali delovne organizacije, postanejo veljavni, ko verificira delavski svet TOZD večinsko mnenje vseh delavcev TOZD, ki je bilo izraženo na zborih.

33. člen

Delavci odločajo na podlagi pismenih predlogov sklepa ali zaključka, ki je bil predhodno objavljen, najkasneje pa ob klicu.

Izjemno od določbe prejšnjega odstavka, ko ni bilo mogoče podati predloga pismeno, se lahko na zboru delavcev poda predlog in obrazložitev ustmeno. Če se delavci strinjajo, da se o predlogu razpravlja, se predlog vnese v zapisnik in o njem razpravlja kot, da je bil podan pismeno.

Če se delavci ne strinjajo, da bi o ustmeno iznešenem predlogu razpravljali, mora pristojna strokovna služba podati pismeni predlog in obrazložitev za prihodnje zborovanje.

3. Uresničevanje samoupravnih pravic in dolžnosti s kontrolo izvrševanja sklepov

34. člen

Na vsakem zboru delavcev ter seji delavskega sveta se vrši pregled izvrševanja sklepov in zaključkov sprejetih na prejšnjih zborovanjih oziroma sejah.

Predsedniki izvršnih organov samoupravljanja in direktor ter vodje delovnih enot morajo na zboru ali na seji podati poročilo o sklepih, ki so izvršeni, kateri so še v poteku in kateri niso še izvršeni. Za sklepe, ki niso izvršeni se mora podati obrazložitev zakaj niso izvršeni.

35. člen

Po izteku vsakega koledarskega trimesečja, direktor temeljne organizacije poda delavcem poročilo o poslovanju in doseženih poslovnih uspehih.

4. Samoupravna delavska kontrola

36. člen

Delavci temeljne organizacije uresničujejo svoje samoupravne pravice in dolžnosti tudi s kontrolo izvrševanja samoupravnih pravic, določil samoupravnih aktov, sklepov zbora delavcev ter drugih osnov v temeljni organizaciji.

Pravice iz prejšnjega odstavka delavci uresničujejo neposredno na zboru delavcev ter preko komisije delavske kontrole kot izvršilnega organa.

37. člen

Naloga samoupravne delavske kontrole je, da štiti skupne interese delavcev v združenem delu, zlasti pa samoupravljanje kot sistem družbenega razmerja delavcev v združenem delu v temeljni organizaciji.

38. člen

Komisija delavske kontrole je ustanovljena kot organ samoupravne delavske kontrole z nalogo, da nadzoruje izpolnjevanje samoupravnih sporazumov in splošnih aktov, uresničevanje pravic delavcev, izvrševanja sklepov delavskega sveta in drugih organov upravljanja, uporabo sredstev, poslovanje in finančno-materialno stanje.

Komisija delavske kontrole je kot izvršilni organ dolžna podajati poročila delavskemu svetu, o svojem delu, o opaženih pojavih nepravilnega dela – ravnanja, ugotovitvah določenih kršitvah in predlagati ukrepe, ki jih je potrebno izvesti.

Podrobnejša določila o načinu dela komisije se določijo s pravilnikom.

39. člen

Komisija delavske kontrole je pri svojem delu samostojna. Vse strokovne službe in vsi delavci ji morajo dati obvestilo in pojasnila ter ji omogočiti vpogled v dokumentacijo.

40. člen

Komisija delavske kontrole je sestavljena od enega delegata iz vsake delovne enote, ki ga izvolijo neposredno delavci s tajnim glasovanjem iz svojih vrst.

Za člana komisije delavske kontrole ne morejo biti izvoljeni delavci razporejeni na poslovodna in vodilna delovna mesta in delavci, ki so na delovnih mestih pooblaščen za razpolaganje z družbenimi sredstvi.

Mandat članov komisije delavske kontrole traja dve leti. Nihče ne more biti izvoljen za člana komisije več kot dvakrat zaporedoma.

Za člane komisije delavske kontrole se volijo zavedni delavci, idejno opredeljeni za samoupravljanje in socialistične odnose, kateri so si s svojim delom ter moralnimi in političnimi vrlinami pridobili zaupanje, da bodo odločno, nepristransko in brezkompromisno opravljali zaupano nalogo.

41. člen

Delavca izvoljenega za člana komisije delavske kontrole ni mogoče pozivati na odgovornost zaradi opravljanja dolžnosti člana komisije.

Zaščito iz predhodnega odstavka delavec uživa še leto dni po njegovem prenehanju mandata v komisiji delavske kontrole.

42. člen

Člani komisije delavske kontrole, kot tudi celotna komisija, so lahko razrešeni funkcije pred iztekom mandata, če funkcijo ne opravljajo zavestno in v skladu z obstoječimi predpisi.

O razrešitvi članov organov delavske kontrole odločajo delavci, ki so jih izvolili, po postopku določenem v statutu.

Postopek za razrešitev članov in organov delavske kontrole se sproži le na pismene zahteve sindikalne organizacije ali sklepu delavskega sveta.

5. Posebne pravice in dolžnosti delavcev v samoupravljanju

43. člen

Vsak delavec je osebno odgovoren za vestno opravljanje funkcij samoupravljanja.

Če delavec neopravičeno izostane od zbora delavcev, ali pa kot delegat se ne udeleži sej organa samoupravljanja v katerega je bil izvoljen, se šteje kot, da je neopravičeno izostal z dela ter s tem kršil delovno dolžnost.

44. člen

Zbora delavcev in seje organov samoupravljanja so dolžni se udeležiti tudi vodilni in drugi delavci, če so povabljeni.

45. člen

Sejam organov samoupravljanja imajo pravico se udeležiti in sodelovati brez pravice odločanja, tudi izvoljeni delegati v organe samoupravljanja delovne organizacije ter družbeno političnih skupnosti ter vabljeni vodilni in strokovni delavci delovne organizacije.

46. člen

Člani izvršilnega organa so za svoje delo odgovorni zlasti:

- za izvrševanje sklepov delavskega sveta in sklepov, ki so jih delavci sprejeli na zboru ali referendumu;
- za redno, pravočasno, resnično in popolno obveščanje delavskega sveta in delavcev tako, da jim je po vsebini in obliki dostopno;
- za škodo nastalo z izvršitvijo sklepa, sprejetega na njihov predlog, če so pri dajanju predloga prikrili dejstvo ali vedoma dali neresnično obvestilo.

47. člen

Individualni poslovodni organ, vodilni organi in drugi strokovni delavci so v mejah svojih pravic in dolžnosti odgovorni moralno in materialno zlasti:

- za vestno opravljanje svojih funkcij;
- za poslovne rezultate organizacije združenega dela katerih delo vodijo in koordinirajo;
- za organiziranje in vsklajevanje delovnega procesa v organizaciji;
- za škodo nastalo z izvršitvijo sklepa, sprejetega na njihov predlog, če so pri dajanju predloga prikrili dejstva ali vedoma dali neresnično obvestilo.

48. člen

Odgovornost člana izvršilnega organa, individualnega poslovodnega organa, vodilnega organa in drugih strokovnih delavcev je odvisno od njihovega vpliva na sprejetje ali izvrševanje sklepa.

49. člen

Samoupravni organi temeljne organizacije zagotavljajo takšne odnose in pogoje dela, da sindikalna organizacija, kot organizacija vseh delavcev, lahko pri izpolnjevanju skupnega programa z zvezo komunistov, v temeljni organizaciji in v vsakem njenem organizacijskem delu, deluje kot sestavni del samoupravljanja, prek katerega delavci organizirano vplivajo na samoupravno odločanje, razvijajo svoje samoupravne odnose ter uveljavljajo svoje pravice iz samoupravljanja.

50. člen

Predlagatelji in samoupravni organi so dolžni o pomembnejših predlogih, ki se nanašajo na položaj delavca, pred dokončnim sklepanjem obvestiti sindikalno organizacijo ter predloge razumljivo obrazložiti. Obenem morajo s predlogom zahtevati od sindikalne organizacije, da poda svoje mnenje o predlogu v primerno določenem roku. Osnovna organizacija v določenem roku organizira razpravo o predlogu tako, da se seznani s stališči večine delavcev temeljne organizacije. O stališčih sindikalne organizacije morajo organi upravljanja razpravljati prej, preden o takšnih vprašanjih dokončno odločajo. Če sindikalna organizacija ne poda svoje mnenje v določenem roku lahko organi upravljanja sklenejo brez njenega mnenja.

51. člen

Člani vodstva sindikalne organizacije in ostali njeni člani ne morejo biti klicani na odgovornost za dane predloge, stališča in pobude, ki se nanašajo na varstvo pravic in položaje delavcev v temeljni organizaciji.

52. člen

Sindikalna organizacija ščiti svoje člane v delovnih sporih. Preden se posameznemu delavcu izreče v disciplinskem postopku vzgojni ukrep ali kazen, mora pristojni organ pribaviti mnenje sindikalne organizacije.

V – Organi upravljanja

53. člen

Delo in poslovanje temeljne organizacije upravljajo in vodijo organi:

1. Delavski svet;
2. Izvršilni samoupravni organi;
3. Poslovodni in vodilni organi;
4. Delegati v samoupravnih organih delovne organizacije;
5. Delegacije v samoupravnih interesnih skupnostih in družbeno političnih skupnostih.

1. Delavski svet

54. člen

Delavski svet temeljne organizacije sestavljajo delegati delavcev iz vseh delovnih enot. Število delegatov iz vsake delovne enote se določi v razmerju števila zaposlenih tako, da se izvoli za vsakih 30 delavcev po en delegat za člane delavskega sveta, pri tem pa mora imeti vsaka delovna enota v delavskem svetu najmanj tri delegate.

Ob izvolitvi delegatov za delavski svet se mora upoštevati socialna sestava delovnega kolektiva temeljne organizacije.

55. člen

Za člana delavskega sveta je lahko izvoljen vsak delavec temeljne organizacije, razen delavcev razporejenih na delovna mesta direktorja TOZD.

56. člen

Mandat članov delavskega sveta traja dve leti. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen v delavski svet.

57. člen

Volitve v organe opravljanja razpisuje delavski svet. Volitve se praviloma izvršijo na isti dan v vseh delovnih enotah. S sklepom o razpisu volitev za delavski svet se tudi določi število članov v smislu določil 34. člena.

58. člen

Organi za izvolitev delavskega sveta so volilna komisija in volilni odbori.

Volilno komisijo sestavljajo člani in predsednik tako, da je po en član iz vsake delovne enote.

Volilno komisijo imenuje delavski svet. Volilne odbore imenuje volilna komisija po potrebi za vsako volilno mesto.

59. člen

Kandidiranje za člane delavskega sveta se vrši s kandidatsko listo, ki jo predloži sindikalna organizacija.

Kandidatsko listo potrjujejo delavci na zbore delovnih enot. Na zboru je možno predloženo kandidatsko listo spremeniti ali dopolniti. Vsak delavec temeljne organizacije lahko predlaga po enega kandidata s tem, da predlagano kandidaturu podprejo še štiri drugi delavci iz iste delovne enote. Predlagani kandidati morajo biti delavci delovne enote v kateri delajo.

Na kandidatski listi mora biti predlagano najmanj toliko kandidatov iz vsake delovne enote kolikor jih je potrebno izvoliti, največ pa še za polovico več.

Končni predlog kandidatov za člane delavskega sveta sprejme zbor z javnim glasovanjem za posameznega kandidata. Če je bilo na zboru predloženo več kandidatov kot je možno so izbrani kandidati, tisti, ki so dobili več glasov.

60. člen

Člani delavskega sveta se izvolijo neposredno s tajnim glasovanjem. Pravico do glasovanja imajo vsi člani temeljne organizacije.

61. člen

Delavski svet se voli enotno za celo temeljno organizacijo. V kandidatski listi morajo biti kandidati navedeni ločeno po delovnih enotah v okviru teh pa po abecednem redu.

62. člen

Izid glasovanja za člane delavskega sveta ugotovi volilna komisija po naslednjih osnovah:

- a) Izvolitev članov za delavski svet se ugotavlja posamezno po delovnih enotah;
- b) Izvoljen je tisti kandidat, ki je prejel več glasov;
- c) Če sta dva kandidata dobila isto število glasov, ne moreta pa biti oba izvoljena, je izvoljen tisti, ki je ob glasovanju za kandidaturu dobil več glasov, če pa opredelitev ni možna ker je bila kandidatska lista enotno sprejeta, je izvoljen kandidat, ki je prvi na listi.

63. člen

Če v toku trajanja mandata člana delavskega sveta preneha mandat zaradi tega, ker mu je prenehalo svojstvo delavca v združenem delu v temeljni organizaciji ali pa iz drugih razlogov zaradi

česar bi se število delegatov delovne enote v delavskem svetu zmanjšalo za več kot eno tretjino, se razpišejo nadomestne volitve.

Nadomestne volitve se opravijo le v tisti delovni enoti v kateri se ukaže potreba.

Nadomestne volitve se opravijo po postopku, ki je predpisan za redne volitve delavskega sveta.

Mandat člana delavskega sveta izvoljenega na nadomestnih volitvah traja do izteka mandata članov izvoljenih na rednih volitvah.

64. člen

Člani delavskega sveta izvolijo medsebojno s tajnim glasovanjem predsednika in namestnika predsednika delavskega sveta.

65. člen

Delavski svet dela in odloča na sejah. Na seji delavskega sveta se lahko prisotni tudi drugi delavci temeljne organizacije, druge osebe, ki nimajo svojstva delavca v temeljni organizaciji, druge osebe, ki nimajo svojstva delavca v temeljni organizaciji pa le če so povabljeni ali pa jim dovoli predsednik delavskega sveta. Delavski svet lahko pokliče posamezne delavce na sejo, če je to potrebno pri obravnavi zadeve na dnevnem redu.

66. člen

Seje delavskega sveta sklicuje predsednik, v njegovi odsotnosti pa namestnik predsednika delavskega sveta.

Predsednik sklicuje sejo ko smatra, da je to potrebno po lastni presoji in če to zahteva skupina pet članov delavskega sveta, kolektivni izvršilni organ, direktor temeljne organizacije, sindikalna organizacija temeljne organizacije ter delavski svet delovne organizacije.

67. člen

Delavski svet sprejema določitve in sklepe z večino glasov vseh članov, kolikor ni za posamezne zadeve z zakonom ali samoupravnim sporazumom drugače določeno.

Sklepi se sprejemajo praviloma z javnim glasovanjem, razen v primerih, ko je za posamezne zadeve predpisano tajno glasovanje, ali pa se za tajno glasovanje odloči več kot ena tretjina prisotnih članov.

68. člen

Delavski svet je organ upravljanja dela in poslovanja temeljne organizacije.

V izvrševanju funkcije upravljanja dela in poslovanja temeljne organizacije je pristojen in opravlja zlasti naslednje:

- oblikuje predlog statuta in drugih samoupravnih aktov katere sprejemajo delavci na zborih ter osebnim pismenim izjavljanjem;
- sprejema pravilnike in druge splošne akte, ki urejajo odnose v temeljni organizaciji;
- oblikuje smernice za plan razvoja temeljne organizacije;
- oblikuje poslovno politiko temeljne organizacije;
- sprejema letni gospodarski načrt temeljne organizacije;
- oblikuje periodične in zaključne račune;
- voli, imenuje in razrešuje kolektivne izvršilne organe ter izvršilne poslovodne organe;
- skrbi za obveščanje delavcev o vprašanih, ki so pomembna za njihovo odločanje in kontrolo v temeljni organizaciji;
- daje smernice in navodila izvršilnih in poslovodnim organom ter nadzoruje njihovo delo;
- druge zadeve, ki jih določajo zakoni, družbeni dogovori, samoupravni sporazumi in statut.

Zadeve, ki so v pristojnosti upravljanja delavskega sveta po določilih ustave, zakona in statuta ni možno prenesti na izvršilne in poslovodne organe.

69. člen

Delavski svet je lahko razrešen v primerih:

- a) če svoje dolžnosti in pravice določene s tem statutom ne opravlja ali pa opravlja površno;
- b) če sprejema določitve, ki niso v skladu z določbami statuta in drugih samoupravnih aktov;
- c) če sprejema sklepe in odločitve v nasprotju s podanimi smernicami ali pa take, ki so škodljivi za poslovni uspeh temeljne organizacije.

70. člen

Način volitve in razrešitev delavskega sveta ali posameznih članov se ureja s poslovníkom.

2. Izvršilni samoupravni organi

71. člen

Delavci poverjajo določene izvršilne funkcije stalnim komisijam kot svojim izvršilnim organom. Izvršilni organi v smislu prejšnjega odstavka so:

- A) Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu;
- B) Komisija za gospodarstvo;
- C) Komisija za varstvo pri delu;
- D) Komisija za sistem delitve dohodka;

72. člen

Člane komisije imenuje delavski svet praviloma za dobo mandata delavskega sveta.

Delavski svet lahko razreši mandate posameznega člana ali pa celotni kolektivni izvršilni organ, če ta ne spoštuje zakonitih predpisov, splošnih aktov, planov in programov ali sklepov delavskega sveta.

A— Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

73. člen

Delavci poverjajo določene naloge iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu komisiji za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu šteje 5 članov, ki jih imenuje delavski svet. Člani komisije se imenujejo za dve leti in ne morejo biti več kot dvakrat zaporedoma imenovani v komisijo.

Za svoje delo so odgovorni osebno in materialno delavskemu svetu.

74. člen

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu ima naslednje pristojnosti:

- odloča o sprejemu na delo in razporeditvi delavcev na sistemizirana delovna mesta;
- izbira dijake in študente za podelitev štipendij ali kreditov in za opravljanje počitniške prakse;
- rešuje vloge delavcev za redno in izredno šolanje in določa pogodbene obveznosti;
- odloča o plačani odsotnosti z dela za polaganje izpitov;
- spremlja izpopolnjevanje pogodbenih obveznosti v zvezi s šolanjem dijakov, študentov in delavcev ter ustrezno ukrepa;
- obravnava letni program socialnega dela in družbenega standarda, preden postane sestavni del gospodarskega načrta;
- določa delovna mesta, na katerih se lahko zaposluje invalide in dela manj zmožne delavce ter le-te razporeja na ta delovna mesta;
- obravnava predloge za poklicno rehabilitacijo;
- opravlja druge zadeve s področja medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu, ki mu jih poveri delavski svet.

B — Komisija za gospodarstvo

75. člen

Komisija za gospodarstvo šteje 7 članov, ki jih imenuje delavski svet na svoji seji, upoštevajoč pri tem ustrezno zastopanost vseh delov delovnega procesa.

Člane komisije se imenuje za dve leti in ne morejo biti več kot dvakrat zaporedoma imenovani v isto komisijo.

Člani komisije so za svoje delo odgovorni delavskemu svetu.

76. člen

Komisija za gospodarstvo ima naslednje pristojnosti:

- sprejema napovedi s področja raziskav trga in predloge glede razvoja za dolgoročno in letna obdobja;
- spremlja izvajanje in sprejema ali predlaga ukrepe v zvezi z izvajanjem razvojnih programov, letnih gospodarskih načrtov, pogodb o poslovnem sodelovanju ipd.,
- obravnava in sprejema predloge operativnih planov in sprejema ukrepe za njihovo realizacijo;
- potrjuje poročila o zaključenih rekonstrukcijah in montažah strojev s stališča njihove funkcionalne uvedbe in rezultatov poskusne proizvodnje;
- spremlja in ustrezno ukrepa za realizacijo proizvodnje s stališča dogovorjenih planov prodaje in planiranega dohodka TOZD;
- analizira stroške v zvezi z realizacijo proizvodnje, operativnih

- planov in ustrezno ukrepa za večjo ekonomičnost poslovanja;
- obravnava mesečne obračune poslovnega uspeha in predlaga ustrezne ukrepe;
- odloča o nadurnem delu v zvezi z obsegom delovnih zadolžitvev po operativnih planih in programih dela;
- obravnava tekoča poročila finančne kontrole in ustrezno ukrepa;
- odloča o službenih potovanjih in praksah v tujini;
- ocenjuje in odloča o nagrajevanju predlogov za tehnične izboljšave.

C – Komisija za varstvo pri delu

77. člen

Komisija za varstvo pri delu šteje sedem članov, ki jih imenuje delavski svet na svoji seji, upoštevajoč pri tem ustrezno zastopanost. Člani komisije se imenujejo za dve leti in ne morejo biti več kot dvakrat zaporedoma imenovani v isto komisijo. Za svoje delo odgovarjajo člani komisije delavskemu svetu.

78. člen

Komisija za varstvo pri delu opravlja oziroma ima naslednje pristojnosti:

- obravnava osnutek in spremembe pravilnika o varstvu pri delu preden ga sprejme delavski svet;
- obravnava letni program za varstvo pri delu preden postane sestavni del gospodarskega načrta v okviru sanacijskega programa;
- obravnava poročilo službe o varstvu pri delu o stanju tehničnega, higienskega in požarnega varstva ter ji nalaga zadolžitve za odstranjevanje pomanjkljivosti.
- obravnava poročilo obratne ambulante, ki se nanaša na varstvo pri delu;
- opravlja občasne preglede delovnih priprav in naprav;
- sprejema tehnična varstvena navodila;
- potrjuje normative osebnih varstvenih sredstev;
- testira delovne priprave in naprave;
- obravnava predloge za poklicno rehabilitacijo delavcev;
- opravlja druge zadeve, ki so določene v zakonu in predpisih.

D – Komisija za sistem delitve dohodka

79. člen

Komisija za sistem delitve dohodka šteje sedem članov, ki jih imenuje delavski svet na svoji seji upoštevajoč pri tem zastopanost vseh delov delovnega procesa.

Člani komisije se imenujejo za dobo 2 let in ne morejo biti imenovani več kot dvakrat zaporedoma v isto komisijo.

Člani komisije za svoje delo odgovarjajo delavskemu svetu.

80. člen

Komisija za sistem delitve dohodka opravlja, oziroma ima naslednje pristojnosti:

- odloča o začetku razprav v zvezi s spremembami samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe;
- spremlja uvajanje novih odnosov in meril delitve osebnih dohodkov in ustrezno ukrepa;
- obravnava predloge o spremembah in v metodologiji obračunov in načine delitve osebnih dohodkov;
- ocenjuje gibanje osebnih dohodkov v primerjavi s poslovnim uspehom in delovanjem sprejetih meril ter predlaga potrebne spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov;
- obravnava predloge in pogodbe v zvezi s samoupravnim sporazumom oziroma sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem o delitvi osebnih dohodkov preden o njih odloči zbor delavcev TOZD.

3. Poslovodni in vodilni organi

81. člen

Individualni poslovodni organ TOZD je direktor, ki izvršuje svoje pravice in dolžnosti po ustavi, zakonu, samoupravnem sporazumu o združitvi TOZD v delovno organizacijo in drugih samoupravnih aktih, po skupnih razvojnih programih in po gospodarskih načrtih ter na osnovi posamičnih sklepov organov upravljanja TOZD in delovne organizacije kot celote.

82. člen

Direktor TOZD ima naslednje pristojnosti:

- vodi poslovanje TOZD in zagotavlja organizacijsko disciplino ter stabilnost v delu in samoupravljanju na osnovi sprejetih določil in predpisov o samoupravni organizaciji dela v TOZD;
- vsklajuje delo vodilnih in drugih delavcev v procesu realizacije gospodarskih načrtov in ustrezno ukrepa za zagotovitev planske discipline in planiranja (optimalnega) dohodka TOZD;
- ocenjuje sodelovanje vodilnih delavcev v samoupravnih procesih in njihovo odgovornost pri preprečevanju nesporazumov in konfliktov v zvezi s poslovnimi zadevami, ki sodijo v njihovo delovno pristojnost;
- sodeluje s predstavniki družbeno-političnih organizacij in političnim aktivom TOZD pri dogovarjanju o izvajanju družbeno-političnih akcij in njihovih posebnih predlogov in zahtev glede družbeno-ekonomskih razmerij v TOZD;
- udeležuje se sej delavskega sveta TOZD in delovne organizacije;
- zagotavlja in nadzira izvrševanje sklepov organov upravljanja TOZD in delovne organizacije v zadevah, ki se nanašajo na TOZD;
- spremlja strokovno in drugo delo v TOZD in omogoča strokovne posvete o poslovnih zadevah in pristojnosti posameznih enot o njihovih predlogih za organe upravljanja;
- skrbi za zakonitost dela TOZD, kadar zadrži nalog za izvršitev samoupravne odločitve, toutemelji in po dogovoru z direktorjem delovne organizacije sporoči delavskemu svetu, ki mora o zadevi odločiti v roku 30 dni;
- zadolžuje za določene poslovne zadeve osebo, ki ga v primeru odsotnosti in po njegovih pooblastilih nadomešča;
- podpisuje za TOZD in določa osebe, ki podpisujejo listine z njim vred;
- podpisuje finančne in materialne listine o razpolaganju s sredstvi TOZD;
- daje pristojnemu organu upravljanja svoje pripombe in zahteve k predlogom kadrovske službe za izbiro in razporeditev delavcev na vodilna delovna mesta;
- daje pristojnemu organu utemeljitve predlogom, da se začne postopek glede nezadovoljevanja zahtev določenega vodilnega delovnega mesta;
- prijavlja kršitve delovne obveznosti in materialne škode, ki jih povzroča vodilni delavec TOZD pristojnim organom TOZD;
- pripravlja materialne spore in škode, ki nastanejo v odnosih med TOZD in delovno organizacijo, v notranji arbitraži;
- je odgovoren za izvršitev drugih nalog, ki mu jih nalože organi upravljanja TOZD in delovna organizacija ali so predpisani z zakonom.

83. člen

Direktor TOZD predstavlja in zastopa TOZD v pravnem prometu v mejah samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo.

84. člen

Direktorja se imenuje na podlagi razpisa. Direktorja se imenuje za dobo štirih let in je lahko po opravljenem razpisu ponovno imenovan.

85. člen

Direktor je lahko razrešen dolžnosti pred potekom časa za katerega je bil imenovan, če to sam zahteva ali pa mu je podana nezaupnica.

Nezaupnico direktorja lahko izglasuje delavski svet. Predlog za razrešitev dolžnosti direktorja lahko podata sindikalna organizacija in direktor delovne organizacije. O predlogu za razrešitev dolžnosti direktorja delavski svet mora razpravljati. Če delavski svet ugotovi, da obstajajo razlogi za razrešitev imenuje strokovno komisijo, ki oceni in poda mnenje o predlogu. Če je po mnenju komisije podan predlog utemeljen, odloča o razrešitvi delavski svet z večino glasov vseh članov sveta.

86. člen

Individualni poslovni organ delovne enote je vodja delovne enote. Vodja delovne enote izvršuje svoje pravice in dolžnosti po določenih samoupravnega sporazuma o združevanju v podjetje, statuta in drugih samoupravnih aktih, po skupnih razvojnih programih in gospodarskih načrtih ter na osnovi posameznih sklepov organov upravljanja temeljne organizacije.

87. člen

Vodja delovne enote ima naslednje pristojnosti:

- vodi poslovanje delovne enote in zagotavlja organizacijsko disciplino ter stabilnost dela in samoupravljanja na osnovi sprejetih določil in predpisov o samoupravnih organizaciji dela v delovni enoti;
- vsklajuje dela skupin in drugih delavcev v procesu realizacije gospodarskih načrtov in ustrezno ukrepa za zagotovitev racionalnega poslovanja;
- sodeluje s predstavniki družbeno-političnih organizacij in političnim aktivom TOZD pri dogovarjanju in izvajanju družbeno političnih akcij;
- udeležuje se sej delavskega sveta TOZD;
- zagotavlja in analizira izvrševanje sklepov organov samoupravljanja, ki se nanašajo na delovno enoto;
- daje svoje predloge pristojnemu samoupravnemu organu in sodeluje na izbiri in razporeditvi delavcev na delovna mesta v delovni enoti;
- prijavlja kršitve delovnih obveznosti in materialne škode, ki jih povzročijo delavci delovne enote;
- je odgovoren za izvršitev drugih nalog, ki mu jih naložijo organi upravljanja ali so predpisani z zakonom.

88. člen

Vodje delovnih enot imenuje delavski svet na podlagi objave prostega delovnega mesta. Vodjo delovne enote se imenuje, kolikor delavec izpolnjuje pogoje za zasedbo delovnega mesta, za nedoločen čas.

Če na objavo prostega delovnega mesta vodje delovne enote se ne prijavi delavec, ki izpolnjuje zahtevane pogoje, delavski svet imenuje za vršilca dolžnosti vodje delovne enote drugega delavca, če tudi ne izpolnjuje zahtevanih pogojev, ali največ za dobo enega leta, v katerem roku se mora delovno mesto ponovno objaviti.

4. Delegati v samoupravnih organih delovne organizacije

89. člen

Delavci temeljne organizacije volijo, ali jih imenuje delavski svet svoje delegate v organe upravljanja delovne organizacije zaradi uresničevanja svojih pravic, dolžnosti, odgovornosti in interesov in ciljev organiziranega in konstruktivnega dela ter sodelovanja pri upravljanju delovne organizacije kot celote.

90. člen

Delegati temeljne organizacije v delavskem svetu delovne organizacije ter drugih organih samoupravljanja v delovni organizaciji se morajo ravnati po smernicah danih od delavcev in so dolžni o sprejetih stališčih in sklepih teh organov sporočati delavcem.

91. člen

Za svoje delo v samoupravnih organih podjetja so delegati odgovorni delavcem temeljne organizacije.

Delegati v samoupravne organe delovne organizacije se izvolijo na način in po postopku, kot je določeno v samoupravnem sporazumu o združevanju v delovno organizacijo ali statutom delovne organizacije.

5. Delegacije TOZD v drugih organizacijah

92. člen

Delavci temeljne organizacije volijo svoje delegate in delegacije zaradi neposrednega uveljavljanja svojih pravic, dolžnosti odgovornosti ter upravljanja oziroma sodelovanja v delu skupščine občine in drugih družbeno-političnih organov v občini ter samoupravnih interesnih skupnosti.

93. člen

Delegacije in posamezni njihovi člani se volijo in razrešujejo v skladu z določili zveznih, republiških ali občinskih predpisov. Delo delegacij in posameznih članov usmerjajo stališča in pravila socijalistične Zveze delovnega ljudstva in Zveze sindikatov Slovenije ter poslovniki o delu delegacij.

94. člen

Če se zaradi prenehanja lastnosti delavca v združenem delu v TOZD, razrešitve, smrti ali iz drugih razlogov zmanjša ali prestane število članov delegacije, se za dopolnitev razpišejo nadomestne

volitve. Ob nastopu navedenih primerov, mora predsednik zbora sklicati zbor delavcev za razpis volitev v roku od 15 dni po nastopu okolnosti.

95. člen

Člani delegacije TOZD se volijo s tajnim glasovanjem in se tudi o njihovi razrešitvi odloča s tajnim glasovanjem.

Kandidate za člane delegacije predlaga sindikalna organizacija delavcev TOZD.

96. člen

Delavci TOZD dajejo delegatom smernice za delo s ciljem realizacije interesov temeljne organizacije z upoštevanjem širših družbenih interesov in potreb.

97. člen

Delegati TOZD imajo pravico in dolžnost, da v organih v katere so izvoljeni, postavljajo vprašanja in podnašajo predloge za sprejem aktov in sklepov, ki so v interesu TOZD in širše družbe. Dolžnost delegatov je, da o vseh sprejetih stališčih in sklepih organov v katere so izvoljeni, poročajo delavcem temeljne organizacije.

98. člen

O sprejemanju stališč po vprašanjih, ki se obravnavajo v organih v katere so izvoljeni, delegati morajo upoštevati stališča delavcev temeljne organizacije.

Izhajajoč iz stališč delavcev temeljne organizacije in upoštevajoč interese drugih samoupravnih organizacij ter širše družbe, delegati samostojno odločajo o vprašanjih, ki se rešujejo v posameznih samoupravnih organih.

99. člen

Delavci temeljne organizacije oblikujejo svoje delegacije zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti ter organizirane udeležbe pri opravljanju zadev z naslednjih področij:

- a) skupščin in drugih organih družbeno-političnih organizacij;
- b) samoupravnih interesnih skupnosti s področja družbeno-socialnih in kulturnih dejavnosti;
- c) samoupravnih interesnih skupnosti s področja gospodarske dejavnosti.

100. člen

Delegacije za zadeve s področja opravljanja v družbeno-političnih organih in samoupravnih interesnih skupnostih družbeno-socialnih in kulturnih dejavnosti se oblikujejo tako, da se v vsako delegacijo izvolijo po dva člana iz proizvodnih delovnih mest oziroma enot in en član iz delovne enote priprave dela.

101. člen

Delegacija se po izvolitvi konstituira tako, da določi vodjo delacije kateri sklicuje sejo delegacije, organizira delo delegacije, skrbi za povezavo z delavskim svetom TOZD in podpisuje pooblastila delegatom za zastopanje temeljne organizacije v samoupravnih organih organizacij s področja za katero so izvoljeni.

102. člen

Funkcijo delacije za organe samoupravnih interesnih skupnosti s področja gospodarske dejavnosti opravlja delavski svet. Pri tem se ravna v skladu z ustreznim zakonom in v skladu z dogovori o ustanovitvi interesne skupnosti ter o konstituiranju njenih organov.

Delegat v smislu določil prejšnjega odstavka tega člena je lahko član delavskega sveta ali drug delavec temeljne organizacije, oziroma delovne organizacije.

103. člen

Za svoje delo so delegati odgovorni osebno in materialno delavcem, ki so jih izvolili.

6. Zapisniki o delu in sklepih organov upravljanja

104. člen

O poteku seje delavskega sveta in drugih organov upravljanja se vodi zapisnik.

V zapisnik se obvezno vpisujejo podatki:

- datum in mesto seje;
- imena prisotnih in odsotnih članov;

- imena ostalih prisotnih članov;
 - dnevni red seje;
 - vprašanja, ki so razpravljana na seji in sprejeti sklepi v zvezi s tem;
 - izid glasovanja o predlogih sklepov podanih na glasovanje;
- Zapisnik podpisujejo predsednik organa upravljanja in zapisnikar.

105. člen

O vodenju zapisnika ter za čuvanje in arhiviranje zapisnikov organov upravljanja skrbi in je odgovoren tajnik temeljne organizacije, oziroma druga oseba, ki jo določi direktor temeljne organizacije.

VI – Koriščenje in razpolaganje s sredstvi

106. člen

Delavci temeljne organizacije odločajo o koriščenju in razpolaganju z vsemi sredstvi temeljne organizacije pod pogoji in načinu določenim s tem statutom in zakonom.

107. člen

Delavci temeljne organizacije so dolžni skrbeti, da se sredstva racionalno in pravilno koristijo v vseh fazah procesa poslovanja. S ciljem povečevanja storilnosti dela in stalnega izboljševanja poslovnega uspeha, se s posebnim sklepom zbora delavcev ali drugega pristojnega organa določijo merila in kazalci učinkovitosti koriščenja osnovnih in obratnih sredstev. O doseženih rezultatih se mora obveščati delavce.

1. Osnovna sredstva

108. člen

Nabava osnovnih sredstev, kot tudi investicijska vlaganja v razširitev obstoječih in za izgradnjo novih proizvodnih in poslovnih zmogljivosti se opravi v skladu z dejanskimi potrebami in možnostmi temeljne organizacije.

Pred vsako nabavo ali investicijskim vlaganjem v osnovna sredstva se mora izdelati investicijski program v skladu s programom razvoja temeljne organizacije. Določila prejšnjega odstavka se ne uporabljajo za nabavo osnovnih sredstev manjše vrednosti, kot so to pogonski in poslovni inventar in podobno.

109. člen

Osnovna sredstva se lahko izločijo iz uporabe v primerih:

- fizične iztrošenosti;
- tehnične zastarelosti;
- trajne opustitve dela tehnološkega procesa proizvodnje v katerem je bilo sredstvo korišчено;
- v drugih ekonomsko upravičenih primerih.

Izločitev sredstev iz uporabe mora biti utemeljena na podlagi ekonomsko-tehnične obrazložitve o upravičenosti in koristnosti izločitve.

110. člen

Osnovna sredstva, ki se trajno izločajo iz uporabe, se morajo ponuditi v zakup, prodajo ali prenos brez nadomestila drugim temeljnim organizacijam združenega dela v sestavi delovne organizacije. V primeru, da temeljne organizacije v sestavi delovne organizacije niso interesenti za določeno osnovno sredstvo, se izločeno osnovno sredstvo proda najboljšemu ponudniku.

111. člen

Začete in nedokončane investicije je možno ustaviti začasno ali stalno v primerih:

- pomanjkanja sredstev za financiranje investicij;
- spremembe v proizvodnem procesu ali poslovni usmeritvi v katero se započete investicije ne morejo vključiti;
- spremembe v tehnološkem procesu proizvodnje;
- delovanja višje sile neodvisno od volje kolektiva;

Ustavitev začete in nedokončane investicije mora biti utemeljena na podlagi ekonomsko tehnične obrazložitve iz katere je razvidna upravičenost in koristnost takega postopka.

Objekti in predmeti, ki predstavljajo nedokončano investicijo, za katero je sprejeta začasna ali stalna ustavitev, se morajo zaščititi pred atmosferskimi in drugimi negativnimi delovanji.

112. člen

Osnovna sredstva se lahko oddajajo v zakup drugi temeljni organizaciji združenega dela v sestavi delovne organizacije ali drugi delovni organizaciji. O dajanju v zakup drugi delovni organizaciji je potrebna predhodna soglasnost osnovnih organizacij delovne organizacije „Mehanotehnika“. O zakupu in pogojih zakupa se sklene pismena pogodba.

113. člen

Temeljna organizacija stalno nadomešča iztrošeno vrednost osnovnih sredstev z mesečnim obračunavanjem in vkaikuliranjem amortizacije.

Amortizacija se obračunava v skladu zakonskih predpisov o najnižjih stopnjah amortizacije. Zaradi koristnosti hitrejšega obnavljanja osnovnih sredstev je možno obračunavati amortizacijo po stopnjah, ki so višje od najnižje predpisanih, če tako sklene delavski svet delovne organizacije.

114. člen

Osnovna sredstva se morajo redno vzdrževati s tekočim in investicijskim vzdrževanjem. Tekoče vzdrževanje se vrši tekom celega leta, oziroma v času, ko se osnovno sredstvo koristi, investicijsko vzdrževanje pa po stvarni potrebi.

Investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev se opravi na podlagi plana rokov in stroškov investicijskega vzdrževanja.

115. člen

O koriščenju sredstev za proizvodnjo in drugih osnovnih sredstev odločajo:

- a) o odpovedi pravic nad sredstvi, oziroma prenos sredstev na druge organizacije brez nadomestila, odločajo delavci z referendumom;
- b) o nakupu, prodaji in odpisu osnovnih sredstev odloča delavski svet;
- c) o dajanju v zakup ali posodo osnovnih sredstev drugim temeljnim organizacijam ali delovnim organizacijam odloča komisija za gospodarstvo;
- d) o zadevah nabave in koriščenja osnovnih sredstev v primerih:
 - premeščanja osnovnih sredstev z enega mesta na drugo zaradi izboljšave tehnološkega procesa;
 - izbora investicijske opreme v skladu z investicijskim programom;
 - o izboru dobavljača investicijske opreme ali izvajalca opreme;
 - dinamiki nabave ali izgradnje investicij;
 - načinu in rokih tekočega in investicijskega vzdrževanja osnovnih sredstev.

Odloča individualni poslovodni organ (direktor).

2. Obratna sredstva

116. člen

Obratna sredstva so del poslovnih sredstev, ki so neobhodno potrebna in ozko povezana na proizvodni in poslovni proces dejavnosti temeljne organizacije.

Obratna sredstva so denarne in materialne narave.

117. člen

Obratna sredstva materialne narave se nabavljajo zaradi opravljanja dejavnosti temeljne organizacije.

Dinamika, količina, kvaliteta in struktura nabave sredstev materialne narave mora biti vsklajena s planom poslovanja in njegovo dinamiko ter stvarnimi možnostmi financiranja zalog z upoštevanjem pogojev tržišča nabave.

O morebitnih odstopanjih, ko ni možno spoštovati določil prejšnjega odstavka, odloča komisija za gospodarstvo.

118. člen

Za uspešno opravljanje svoje dejavnosti in hitrejšega razvoja v pomanjkanju lastnih sredstev, lahko temeljna organizacija najame kratkoročna, srednjeročna ali dolgoročna posojila.

Vsaka posojilna zadolžitev mora temeljiti na ekonomski obrazložitvi, iz katere so razvidni ekonomska upravičenost, višina in pogoji zadolžitve ter pogoji in rok odplačila. O najetju posojil obravnava in sklepa delavski svet.

119. člen

O koriščenju in razpolaganju z denarnimi sredstvi, ki se nahajajo na žiro računu organizacije, odloča individualni poslovodni organ (direktor TOZD).

S sredstvi na žiro račun se lahko plačujejo denarne, pravno veljavne in rokavno dosele obveze za izporočeno blago, ali opravljeno storitev brez reklamacije o količini in kvaliteti ter akontacije osebnega dohodka in osebnih dajatev delavcem temeljne organizacije.

120. člen

Za pravilno in racionalno razpolaganje z obratnimi sredstvi sta odgovorna direktor TOZD in vodja računovodstva.

Za zakonito razpolaganje z denarnimi in drugimi sredstvi temeljne organizacije v smislu zakonskih določil ter določil tega statuta je odgovoren vodja računovodstva delovne organizacije.

3. Združevanje sredstev

121. člen

Temeljna organizacija združenega dela združuje del svojih sredstev s sredstvi drugih temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije z namenom, da s temi združenimi sredstvi omogoči uspešno in racionalno poslovanje delovne skupnosti, ki opravlja zadeve skupnih služb delovne organizacije. Višina deleža temeljne organizacije v združenih sredstvih v smislu prejšnjega odstavka je določena v samoupravnem sporazumu o razmejitvi sredstev na TOZD sklenjenega z ostalimi med TOZD.

122. člen

Temeljna organizacija lahko sredstva s katerimi upravlja združi s sredstvi drugih temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije ali izven nje.

Odločitev o združevanju sredstev mora temeljiti na ekonomsko-tehnični obrazložitvi koristnosti in upravičenosti združevanja. Namen, ekonomska upravičenost in pogoji združevanja sredstev, se določijo s samoupravnim sporazumom med temeljnimi organizacijami, ki sredstva združujejo.

Samoupravni sporazum o združevanju sredstev je sprejet in stopi v veljavo, ko ga sprejme večina delavcev temeljne organizacije.

VII – Ustvarjanje in razporejanje dohodka

123. člen

Celotni prihodek, dohodek in čisti dohodek temeljne organizacije se ugotavlja in obračunava na način in po postopku določenim z zakonskimi predpisi ter družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi območja in panoge dejavnosti.

124. člen

Kot dohodek za razporejanje se šteje del dohodka, katerega delavci temeljne organizacije lahko na podlagi obstoječih predpisov razporedijo po osnovah in merilih, ki so jih sprejeli s samoupravnim sporazumom o delitvi dohodka.

125. člen

Temeljna organizacija ustvarja svoj dohodek:

- s svojim delom in koriščenjem družbenih sredstev v procesu poslovanja temeljne organizacije;
- s svojim delom in sredstvi, ki jih združuje z delom in s sredstvi drugih temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije;
- s svojimi sredstvi, ki jih združuje z drugimi organizacijami združenega dela.

126. člen

Ugotavljanje in obračunavanje ustvarjenega čistega dohodka temeljne organizacije se opravi vsake tri mesece. Po trimesečnem obračunu se izvrši začasna delitev čistega dohodka po veljavnih predpisih.

Končni obračun in razporeditev čistega dohodka se opravi z zaključnim računom ob koncu koledarskega leta ter ob statusnih spremembah TOZD.

127. člen

Ustvarjeni čisti dohodek temeljne organizacije se razporedi:

- za osebne dohodke in druge prejemke delavcev;

- za razširitev materialnih pogojev dela in razvoja;
- za rezerve.

Razpored čistega dohodka se vrši po osnovah in merilih določenih s samoupravnim sporazumom o razporejanju dohodka sklenjenega med TOZD delovne organizacije.

128. člen

Z razporedom čistega dohodka v sredstva za razširitev materialnih pogojev in razvoja ter rezerve se formirajo naslednji viri sredstev v skladih:

- poslovni sklad;
- rezervni sklad;
- sklad skupne porabe;
- sklad solidarnosti.

VIII – Gospodarsko načrtovanje in programiranje dela

129. člen

Programiranje razvoja in dela v temeljni organizaciji se uresničuje v medsebojni povezanosti, odvisnosti in sodelovanju, ki izhaja iz združevanja dela in sredstev temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije, skladno s samoupravnim sporazumom o združevanju v delovno organizacijo.

130. člen

Temeljna organizacija načrtuje svoj razvoj in delo z:

- dolgoročnimi programi;
- srednjeročnimi plani za petletno obdobje;
- letnimi gospodarskimi načrti in
- operativnimi plani.

131. člen

Programi razvoja in plani (načrti) dela se oblikujejo in sprejemajo na podlagi smernic podanih s samoupravnim sporazumom o temeljih plana razvoja delovne organizacije.

132. člen

Plane in programe razvoja in dela temeljne organizacije sprejema delavski svet temeljne organizacije po predhodni javni razpravi.

133. člen

Za pravočasno pripravo gradiva in izdelavo predlogov načrtov in programov skrbita komisija za gospodarstvo in direktor temeljne organizacije.

Plani dela se sestavljajo na podlagi statističnega, dokumentacijskega gradiva, ocene stanja in predvidevanja vsebovano v gradivu, ki ga pripravijo direktor in strokovne službe.

Direktor in drugi delavci strokovnih služb so odgovorni za točnost podatkov in realnost ocene stanja in predvidevanj.

134. člen

Organi upravljanja so dolžni, da redno zasledujejo, analizirajo in ocenjujejo izvrševanja planov in programov temeljne organizacije ter, da ustrezno ukrepajo za zagotovitev uresničevanja sprejetih programov in načrtov.

IX – Ljudska obramba in družbena samozaščita

135. člen

Uresničevanje ciljev in ukrepov ljudske obrambe in družbene samozaščite v temeljni organizaciji in delovne organizacije v celoti je dolžnost slehernega delavca temeljne organizacije. Organizacija zaščite sloni na lastnih načrtih in ukrepih ter na načrtih in ukrepih pristojnih organov družbeno-političnih skupnosti.

Načrtovanje, akcije in ukrepi za samozaščito v temeljni organizaciji so soodvisni in povezani z ostalimi TOZD in se vsklajujejo in urejajo v sklopu celotne delovne organizacije.

136. člen

V okviru pravic in dolžnosti, ki jih imajo organizacije združenega dela na podlagi ustave, zakona ter sklepov družbeno političnih skupnosti na področju ljudske obrambe, določa TOZD svoj obrambni načrt, organizira in izvaja druge priprave za delo v vojni ter zaščito in reševanje delovnih ljudi in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah, ter drugih izrednih razmerah in opravlja naloge, ki so pomembne za ljudsko obrambo.

137. člen

Z obrambnim načrtom se določijo ukrepi pripravljenosti in postopek za mobilizacijo ljudi ter materialnih sredstev, načrt vojne proizvodnje (oziroma storitev ali druge dejavnosti) posebne naloge do oboroženih sil in drugih dejavnikov ljudske obrambe, vojna organizacija in sistemizacija delovnih mest, organizacija in načrt delovanja CZ in druge naloge, ki jih ima organizacija v vojni ali neposredni vojni nevarnosti.

Obrambni načrt OZD mora biti vsklajen z obrambnim načrtom družbeno politične skupnosti.

138. člen

Za učinkovito izvajanje priprav na splošno ljudsko obrambo in nalog, ki izhajajo iz obrambnega načrta, zagotavlja TOZD potrebna finančna in materialna sredstva, zlasti glede priprave vojne proizvodnje (dejavnosti, storitev) ter za izvajanje ukrepov za zaščito in reševanje ljudi ter materialnih sredstev pred vojnimi učinki. TOZD na podlagi samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja združuje sredstva z drugimi TOZD in krajevnimi skupnostmi za zadovoljevanje skupnih potreb (s področja obrambnih priprav), oziroma so skupnega pomena za učinkovite obrambne priprave v občini.

139. člen

Za izvajanje obrambnih priprav skrbi in je odgovoren delavski svet. V okviru svojih pravic in dolžnosti na področju ljudske obrambe ima DS zlasti naslednje naloge:

- določa organizacijo in način izvajanja obrambnih priprav v TOZD;
- zagotavlja materialna in finančna sredstva za realizacijo nalog iz obrambnega načrta in za financiranje skupnih potreb v občini;
- sprejema pravilnike, sklepe in druge splošne akte s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- ustanovi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito;
- ustanovi štab in enoto civilne zaščite, ter skrbi za njihovo opremljanje in strokovno usposabljanje;
- v skladu z obrambnim načrtom krajevnih skupnosti ali DPS ustanovi enote ali zavod teritorialne obrambe;
- v sodelovanju s svetom KS, ali samostojno ustanovi enote narodne zaščite;
- zagotovi seznanjenje pristojnih organov DPS z načrti in programi razvoja, ki so pomembni za obrambo dežele.

140. člen

Direktor TOZD je vodja obrambnih priprav in opravlja zlasti naslednje naloge:

- izvršuje ukrepe delavskega sveta s področja obrambnih priprav in skrbi, da se te priprave izvajajo v skladu z zakonom in predpisi ter načrti družbeno politične skupnosti;
- izdaja sklepe in navodila strokovnim organom in službam za opravljanje s področja priprav na splošno ljudsko obrambo in nadzoruje njihovo delo;
- skrbi za pripravo načrtov vodje proizvodnje (dejavnosti storitev) v skladu z obrambnim načrtom ter zagotavlja tehnično in drugo dokumentacijo;
- skrbi za izvajanje sklepov delavskega sveta o ustanovitvi enote CZ ter enot narodne zaščite;
- organizira in skrbi za izvajanje ukrepov za zavarovanje tajnih podatkov ljudske obrambe in družbene samozaščite.

141. člen

Za izvajanje nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite ustanovi delavski svet odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kot operativno strokovni organ. V okviru svojih pristojnosti opravlja odbor zlasti naslednje naloge:

- sprejema in dopolnjuje obrambni načrt temeljne organizacije združenega dela;
- izvaja in vsklajuje obrambne priprave z ostalimi TOZD ter obrambnim načrtom občine;
- predlaga pristojnim organom sprejem obrambnih elementov razvojnega načrta in drugih splošnih aktov, ter ukrepov s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- organizira in pripravlja vse možne oblike, metode in načine odpora, ki ustrezajo posebnim razmeram v TOZD;
- skrbi za izvajanje varnostnih in zaščitnih ukrepov pri pripravah na ljudsko obrambo po načelih družbene samozaščite;

- določa pripravljalne in druge ukrepe za preusmeritev mirodobre organizacije in proizvodnje (dejavnosti) na vojno organizacijo in proizvodnjo (dejavnost) po obrambnem načrtu;
- skrbi za organizacijo in delovanje civilne zaščite ter za usposabljanje obveznikov CZ;
- predlaga pristojnim organom za ljudsko obrambo razpored delavcev, ki so vojaški obvezniki na dolžnosti v CZ, TO ter razporedi na delovno dolžnost;
- načrtuje, usmerja in nadzoruje izvajanje obrambne vzgoje delavcev in njihovo usposabljanje za izvršitev nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- spremlja in analizira stanje obrambnega načrta, varnostne razmere in uresničevanje družbene samozaščite ter na podlagi ugotovitev sprejema svoj letni plan;
- določa načrt za delo narodne zaščite v TOZD v skladu z varnostnimi načrti;
- skrbi za varnostno kulturo in razvoj družbene samozaščite;
- v soglasju s pristojnim organom določa delavce za posebno zaupna dela s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- sprejema poslovnik o svojem delu.

142. člen

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito za svoje delo odgovarja delavskemu svetu TOZD in zanj pripravlja poročila o stanju obrambnih priprav, varnosti in družbeni samozaščiti.

143. člen

Za izvajanje zaščitnih ukrepov in reševanja delavcev, prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki in ob hudih nesrečah TOZD ustanovi ustrezne enote CZ. Če narekujejo potrebe ožje ali širše družbeno-politične skupnosti je TOZD dolžna ustanoviti ustrezne enote tudi za te potrebe.

144. člen

Za neposredno izvrševanje nalog s področja CZ ustanovi delavski svet štab za CZ. Štab ima zlasti naslednje naloge:

- ocenjuje ogroženost območja TOZD pred vojnimi akcijami ter naravnimi in drugimi hudimi nesrečami;
- sodeluje pri izdelavi načrta CZ;
- ocenjuje potrebe o materialni popolnitvi enot civilne zaščite in predlaga ustrezne ureditve, rešitve;
- zagotavlja kadrovske popolnitve enot in strokovno usposobljenost obveznikov civilne zaščite;
- predlaga in usmerja ukrepe za zaščito ljudi in materialnih dobrin v vojni;
- neposredno vodi reševanje akcije pri čemer usklajuje delovanje samozaščite in enot civilne zaščite;
- sodeluje s sosednjimi štabi za CZ z namenom vsklajevanja in nujenja pomoči;
- obvešča štab za CZ krajevnih skupnosti o situaciji na svojem območju, o izvajanju zaščitnih ukrepov in o poteku reševalnih akcij.

1. Pristojnosti organov upravljanja v vojnih razmerah

145. člen

Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni, delavci uresničujejo svoje samoupravne pravice v TOZD v skladu z ustavo, zakonom o ljudski obrambi ter ustrezno vojnim razmeram.

Če zaradi vojnih okoliščin ni mogoče sklicevati se delavskega sveta (ali njemu ustreznega organa) opravlja njegove pravice in dolžnosti začasno komisija za gospodarstvo. Če zaradi vojnih okoliščin ni mogoče sklicevati se komisije opravlja pravice in dolžnosti in njegove pristojnosti direktor TOZD. Če vojne okoliščine otežkočajo ali onemogočajo izvedbo referendumov ali druge oblike odločanja, udeležbo članov delovne skupnosti in drugih organov upravljanja pri sprejemanju odločitev ali splošnih aktov, sprejema take odločitve ali splošne akte delavski svet, v nujnih primerih pa tudi komisija za gospodarstvo.

146. člen

V vojni se mandat članov delavskega sveta in drugih organov podaljša, dokler razmere ne dopuščajo izvolitev novih članov. Če bi se zaradi vojnih razmer število članov delavskega sveta ali drugega organa zmanjšalo za več kot 50 % ni pa mogoče izvesti dopolnilnih volitev, se volitve opravijo neposredno, ali pa se organi popolnijo s kooptiranjem novih članov delovne skupnosti.

147. člen

Če zaradi vojnih okoliščin ni pogojev za izvedbo razpisa za zasedbo delovnega mesta direktorja ali drugega vodilnega delavca, se ta delovna mesta izpopolnijo brez razpisa.

2. Družbena samozaščita

148. člen

Družbena samozaščita, kot najširši obrambni in varnostni sistem je samoupravna funkcija, ki jo uresničujejo člani delovne skupnosti v DO in TOZD, v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v družbeno političnih in drugih organizacijah.

149. člen

Osnovni namen uresničevanja družbene samozaščite je uresničevanje določil ustave o zaščiti družbene ureditve, samoupravnih pravic delovnih ljudi, drugih pravic in svoboščin, varstva družbene lastnine ter zagotovitev osebne in premoženjske varnosti delovnih ljudi in občanov.

150. člen

Uresničevanje družbene samozaščite je pravica in dolžnost občanov, delovnih ljudi, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti.

151. člen

TOZD usmerja in vodi uresničevanje družbene samozaščite tako, da:

- sprejema normativne akte s področja družbene samozaščite;
- razpravlja o varnostni problematiki na območju TOZD in širšem območju;
- organizira in zagotavlja uresničevanje fizičnega, tehničnega, protipožarnega in drugega varstva družbenega premoženja;
- določa ustrezne ukrepe v primeru odkritja družbi škodljivih pojavov;
- zagotavlja materialne in druge pogoje za vsestranski razvoj in uveljavljanje družbene samozaščite;
- skrbi, da pomembnejša delovna mesta zasedejo moralno politično in strokovno usposobljene osebe;
- s primernim načinom informiranja skrbi za razvijanje in dvigovanje varnostne kulture delavcev.

3. Naloge družbeno političnih organizacij

152. člen

Družbeno politične organizacije v TOZD se aktivno vključujejo v dejavnosti pomembne za krepitev in dograjevanje sistema družbene samozaščite in ljudske obrambe v TOZD in v ta namen:

- redno spremljajo in ocenjujejo družbeno negativne pojave, krepijo zavest delovnih ljudi in spodbujajo idejno-politične, družbene in druge oblike delovanja proti družbi škodljivih pojavov;
- z ostalimi nosilci funkcij družbene samozaščite in ljudske obrambe skrbijo za informiranje in redno obveščanje delovnih ljudi in organov upravljanja o stanju na teh področjih ter zagotavljajo aktivno vključevanje in odgovoren odnos dejavnikov do obrambnih priprav in uresničevanja družbene samozaščite;
- delujejo v smislu podružbljanja ljudske obrambe in družbene samozaščite kot ene najvažnejših nalog DPO;
- skrbijo za izobraževanje s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- preko delegatov v odboru za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito posredno uresničujejo in izvajajo politiko obrambnih priprav in družbene samozaščite.

X – Informiranje delavcev

153. člen

Delavcem temeljne organizacije se mora podati, delno mesečno, obvezno pa vsake tri mesece kompletno poročilo o realizaciji plana, doseženem rezultatu dela oziroma poslovanja, ustvarjenim dohodkom koriščenja sredstev, stanja sredstev v skladih ter drugih podatkih o materialno-finančnem stanju temeljne organizacije. Poročilo mora biti podano v pisni obliki. V poročilu mora biti podana posebna obrazložitev o vzrokih, ki ovirajo doseganje boljših rezultatov, ter predlagani ukrepi za odpravo le-teh.

154. člen

Delavci temeljne organizacije morajo biti seznanjeni o stališčih in sklepih, ki jih sprejmejo samoupravni organi temeljne organizacije, delovne organizacije in drugih organizacij ter samoupravnih interesnih skupnosti v katere so izvolili svoje delegate.

155. člen

Informiranje delavcev se vrši potem objave v internem listu delovne organizacije (informator) ter na oglasni desni.

Za redno, vestno in pravočasno podajanje poročil in informiranje delavcev sta odgovorna direktor TOZD, predsednik delavskega sveta, predsedniki zborov delavcev, predsedniki kolektivnih izvršnih organov in delegati v samoupravnih interesnih skupnostih.

156. člen

Kot informiranje delavcev se smatra zlasti:

- pravočasno predhodno objavljane dnevnega reda in gradiva za seje organov upravljanja;
- obveščanje o sprejemanju samoupravnih sporazumov in drugih splošnih aktov;
- objavljane sklepov in sprejetih stališč organov upravljanja;
- podajanje poročil o materialnem položaju ter poslovanju temeljne organizacije in delovne organizacije.

157. člen

Delavci imajo pravico, da prisostvujejo sejam organov upravljanja in izvršnih organov in da se udeležijo razprave, nimajo pa pravice pri tem odločati.

Člani organov upravljanja izvršnih organov ter izvoljeni delegati v druge organe samoupravljanja so dolžni informirati delavce o delu in sprejetih sklepih organov v katere so bili izvoljeni, ter podati potrebne informacije in pojasnila na zborih delavcev, če to delavci zahtevajo.

158. člen

Neizvrševanje dolžnosti informiranja delavcev predstavlja hujšo kršitev delovnih dolžnosti.

Če zaradi nepodane ali napačno podane informacije ne bi bili sprejeti potrebni sklepi ali sprejeti napačni ukrepi, odgovorne osebe odgovarjajo tudi materialno.

XI – Poslovna tajnost

159. člen

V interesu čuvanja zaščite in uspešnega gospodarjenja v temeljni organizaciji posamezni podatki o poslovanju in razvoju predstavljajo poslovno tajnost in se lahko s temi seznanjajo tretje osebe le na način predpisan z zakonom, statutom ali drugimi splošnimi akti.

160. člen

Kot poslovna tajnost se štejejo podatki in dokumentacija o tajni proizvodnji, rezultatih raziskovalnega in konstruktorskega dela ter drugi podatki o katerih sporočanje tretjim osebam bi lahko škodilo interesom temeljne in delovne organizacije.

Mimo podatkov, ki se po zakonu štejejo za poslovno tajnost se štejejo za poslovno tajnost tudi podatki o:

- tehnično-tehnoloških rešitvah, ki se uporabljajo v proizvodnji;
- raziskovalnem delu in novatorstvu;
- patentih in licencah;
- stroških in cenah izdelkov ter pogojih prodaje;
- podatki o ponudbah za nabavo ali prodajo izdelkov do trenutka objave;
- elementih sporazuma o poslovno-tehničnem sodelovanju z drugimi organizacijami;
- ukrepih in postopkih v primerih nastanka izrednih okoliščin (vojna in druge nevarnosti);
- sistemu fizičnega zavarovanja ljudi in imovine.

161. člen

Dokumente in podatke, ki predstavljajo poslovno tajnost lahko sporoči tretjim osebam le direktor temeljne organizacije ali od njega pooblaščen oseba.

Sporočanje ali seznanjanje tretjih oseb s podatki, ki predstavljajo poslovno tajnost od strani nepooblaščenih oseb, predstavlja hujšo kršitev delovnih dolžnosti.

162. člen

Ne šteje se za kršitev čuvanja poslovne tajnosti sporočanje podatkov osebam, katerim se ti podatki morajo sporočati po službeni dolžnosti.

Prav tako se ne šteje za kršitev sporočanje podatkov, ki predstavljajo poslovno tajnost na sejah organov upravljanja, če so ti podatki potrebni za odločanje. Delavec, ki na seji organa poda take podatke mora prisotne obvestiti, da podatki predstavljajo poslovno tajnost, prisotni pa so dolžni te podatke čuvati kot poslovno tajnost.

163. člen

Koriščenje podatkov in dokumentov, ki predstavljajo poslovno tajnost je dovoljeno le v poslovnih prostorih osebe kateri so ti podatki potrebni, oziroma z njimi razpolaga.

Dokumentacija, ki predstavlja poslovno tajnost se mora posebno arhivirati tako, da ni dostopna nepooblaščenim osebam.

164. člen

Poslovno tajnost so dolžni čuvati vsi delavci temeljne organizacije in drugi, kateri so bili na bilo kateri način seznanjeni s podatki, ki predstavljajo poslovno tajnost.

Dolžnost čuvanja poslovne tajnosti ne preneha s prenehanjem svojstva delavca v združenem delu v temeljni organizaciji.

XII – Samoupravni splošni akti

165. člen

Družbeno-ekonomski in drugi samoupravni odnosi v temeljni organizaciji se urejajo s samoupravnimi sporazumi, statutom in drugimi splošnimi akti.

166. člen

Samoupravne sporazume in statut temeljne organizacije sprejemajo delavci z referendumom po predhodni javni razpravi.

Končne predloge samoupravnih sporazumov in statuta, ki jih pripravijo strokovne službe, sprejme in poda v potrditev delavcem delavski svet.

167. člen

Pravilnike in druge splošne akte, katere po določilih zakona in statuta ne sprejemajo delavci neposredno z referendumom, sprejema delavski svet po opravljeni predhodni javni razpravi.

168. člen

Spremembe in dopolnitve samoupravnih sporazumov, pravilnikov in drugih splošnih aktov se sprejemajo na isti način kot so bili sprejeti.

169. člen

Z vsebino samoupravnih splošnih aktov morajo biti seznanjeni vsi delavci temeljne organizacije, oziroma jim mora biti omogočeno, da se še seznani. Na zahtevo delavca se morajo dati na vpogled, oziroma morajo biti dostopni vsi veljavni splošni akti.

170. člen

Predlog za spremembo ali dopolnitev določil splošnih aktov lahko poda vsak član temeljne organizacije ter strokovne službe in organi pristojni za urejanje zadev skupnega interesa delovne organizacije. Predlog se dostavi službi za samoupravljanje in pravni službi delovne organizacije, katere so dolžne predlog proučiti in oceniti njegovo utemeljenost ter podati morebitni predlog za spremembo in dopolnitev.

O sprejetju spremembe ali dopolnitve po podanem predlogu sklepa delavski svet temeljne organizacije.

171. člen

Predlog splošnega akta ter predlogi za spremembo ali dopolnitev splošnega akta mora biti objavljen in podan v javno razpravo najmanj 15 dni pred obravnavo in sprejemom. Ob podajanju predloga v javno razpravo mora biti tudi določen rok, v katerem delavci lahko podajajo svoje pripombe in predloge.

XIII – Prehodne in končne določbe

172. člen

Ko stopi v veljavo ta statut, preneha veljavnost statutarnega sklepa sprejetega dne 10. 1. 1976 ter statutarnega sklepa o izvolitvi delegacij.

173. člen

Organi določeni s statutom se izvolijo v roku od dveh mesecev po nastopu veljavnosti statuta.

Organom, ki so že izvoljeni oziroma imenovani ob uveljavitvi tega statuta in so v skladu z določili statuta jim ne preneha mandat, dosednji čas izvajanja mandata pa se všteva.

174. člen

Vsakemu delavcu, članu temeljne organizacije se dostavi en izvod statuta, kot tudi vse kasnejše spremembe in dopolnitve.

175. člen

Ta statut stopi v veljavo 8. dan po sprejetju na referendumu in razglasu.

Razglas o sprejetju statuta in nastopa veljavnosti izvrši delavski svet.

XIV – Razglas

Delavski svet TOZD Mehanotehnika „Proizvodnja tehničnih igrač“ je na svoji seji dne 16. 3. 1978 ugotovil, da so delavci temeljne organizacije sprejeli ta statut na referendumu dne 9. 3. 1978 z 580 glasovi za in 226 glasovi proti, na podlagi tega razglasa, da statut stopi v veljavnost z dnem 17. 3. 1978.

Predsednik DS:
Andrej Dujc

